

Aluehallitus

13.4.2026

Kokoustiedot

Aika 13.4.2026 klo 11:00 - 14:39
Kokoustauko klo 13:05 - 13:15

Paikka Kokoustila Pitkäjärvi, Tekniikantie 15, 1. krs, Espoo

Läsnä	Laiho Mia	puheenjohtaja	11:00 - 14:39
	Värmälä Johanna	1. varapuheenjohtaja	11:00 - 14:39
	Cederlöf Karin	2. varapuheenjohtaja	11:00 - 14:39
	Ahjoniemi Satu	jäsen	11:00 - 14:39
	Ampuja Ari	jäsen	11:00 - 14:39
	Backman Ralf	jäsen	11:00 - 14:39
	Haapaniemi Timo	jäsen	11:00 - 12:40 12:41 - 14:39
	Halkosaari Tommi	jäsen	11:00 - 13:15 13:16 - 14:39
	Hukari Hanna	jäsen	11:00 - 14:29
	Keisteri-Sipilä Elli	jäsen	11:00 - 14:39
	Kokko Elina	jäsen	11:00 - 14:39
	Pelkonen Anna	jäsen	11:00 - 14:39
	Piirtola Mikko	jäsen	11:00 - 12:55
	Räsänen Pekka	jäsen	11:00 - 11:05 11:15 - 14:39
	Stenvall Nora	jäsen	11:00 - 14:12 14:15 - 14:34
	Strandell Denis	jäsen	11:00 - 14:39
	Uusitalo Arja	jäsen	11:04 - 14:34
	Katainen Mervi	aluevaltuuston puheenjohtaja	11:48 - 12:36
	Karimäki Johanna	aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja	11:00 - 14:10
	Vuornos Henrik	aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja	11:00 - 14:09
	Hiila Eeva	aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja	11:00 - 14:05
	Westerholm Anita	kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja	11:00 - 11:19 11:21 - 14:15
	Dimitriou Andreas	nuorisovaltuuston edustaja	11:00 - 14:05
	Svahn Sanna	hyvinvointialuejohtaja, esittelijä	11:00 - 14:39
	Moisala Jarno	hallintojohtaja, sihteeri	11:00 - 14:39

	Pälve Matias	palvelutuotannon johtaja	11:00 - 13:15 13:18 - 14:39
	Syrjänen Markus	konsernipalvelujen johtaja	11:00 - 14:39
	Ihamäki Veli-Pekka	pelastusjohtaja	11:00 - 14:39
	Mustakari-Ilovuori Anu	vt. palvelualuejohtaja, yhteiset sosiaali- ja terveyspalvelut	11:00 - 14:39
	Suominen Tuula	palvelualuejohtaja, ikäänntyneiden palvelut	11:00 - 14:39
	Westergård Mikaela	palvelualuejohtaja, perhe- ja vammaispalvelut	11:00 - 14:39
	Sarekoski Kimmo	henkilöstöjohtaja	11:00 - 12:08 12:10 - 14:39
	Anttila Eliisa	mediaviestinnän päällikkö	11:00 - 14:39
	Myllylä Nelli	kehitysjohtaja	12:50 - 14:06
	Kiiskilä Erja	tarkastuspäällikkö	11:35 - 12:22
	Hirvilammi Markus	päätöksenteon tuen päällikkö, tekninen sihteeri	11:00 - 14:39
Poissa	Ojaniemi Pasi	palvelukeskuksen johtaja	
	Kortelainen Emilia	hankintajohtaja	
	Purmonen Elina	toimitilajohtaja	
	Kuukka Tommi	digipalvelujohtaja	
	Turunen Timo	asumispalvelujohtaja	
	Immonen Jenni	vt. talousjohtaja	

Allekirjoitukset

Mia Laiho
puheenjohtaja

Jarno Moisala
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Elina Kokko
pöytäkirjantarkastaja

Anna Pelkonen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 20.4.2026

Käsitellyt asiat

Pykälä	Liite	Otsikko	Sivu
§ 45		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	6
§ 46		Aluehallituksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	8
§ 47		Aluehallituksen alaisten viranhaltijoiden päätösten ja lautakuntien päätösten laillisuusvalvonta	10
§ 48		Esittelijän katsaus ajankohtaisiin asioihin	13
§ 49	1	Sisäisen tarkastuksen vuosiraportin 2025 ja vuosisuunnitelman 2026 merkitseminen tiedoksi	14
§ 50	2	Lausunnon antaminen aluevaltuustolle niistä toimenpiteistä, joihin kansalliskielilautakunnan kertomus ruotsinkielisten palveluiden toteutumisesta vuodelta 2025 antaa aihetta (AV)	17
§ 51	3	Vastauksen antaminen valtuutettu Laineen ja valtuutettu Salovaaran, sekä 36 muun, aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikääntyneiden palveluiden laatua (AV)	21
§ 52	4	Vastauksen antaminen valtuutettu Nurmisen ja 23 muun valtuustoaloitteeseen koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaa hyvinvointialueen hankinnoissa ja alihankintaketjuissa (AV)	27
§ 53		Vastauksen antaminen valtuutettu Rodriguezin ja 28 muun valtuustoaloitteeseen koskien äitiyspakkauksen jakamista paperittomille perheille (AV)	31
§ 54	5	Vastauksen antaminen valtuutettu Laineen ja valtuutettu Hietanen-Tanskasen, sekä 35 muun, valtuustoaloitteeseen koskien raskausmyrkytyksen hoitopolkua (AV)	33
§ 55	6	Vastauksen antaminen valtuutettu Hyrkön ja 40 muun valtuustoaloitteeseen koskien neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tiivistämistä (AV)	36
§ 56	7	Vastauksen antaminen valtuutettu af Hällströmin ja 35 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen ruotsinkielisistä vammaispalveluista hyvinvointialueella (AV)	42
§ 57	8	Vastauksen antaminen valtuutettu Hukarin ja valtuutettu Skaffarin, sekä 29 muun, aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien lasten ja nuorten tukisuhdeostoja korvaavien palvelujen toimivuutta (AV)	47
§ 58	9	Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja 34 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikääntyneiden arvokasta kohtelua ja turvallista hoitoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella (AV)	52
§ 59	10	Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja 30 muun aluehallitukselle osoittama kysymykseen koskien vaativaa käyttäytymistä ja monialaisia haasteita omaavien lasten tukemista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella (AV)	56
§ 60	11	Vastauksen antaminen valtuutettu Cederlöfin ja 21 aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikääntyneiden palveluasumisen saatavuutta ruotsiksi Espoossa (AV)	61

§ 61	12	Vastauksen antaminen valtuutettu Westerholmin ja 25 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien sopimuspalokuntia (AV)	65
§ 62	13	Vastauksen antaminen valtuutettu Frantsi-Lankian ja 29 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikäihmisten hoivapalveluiden tilannetta ja valvontaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella (AV)	68
§ 63	14	Vastauksen antaminen valtuutettu Valkeapään ja valtuutettu Hiilan sekä 33 muun valtuutetun valtuustoaloitteeseen koskien hyvinvointituntien käyttöönottoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen työntekijöille (AV)	77
§ 64	15	Vastauksen antaminen valtuutettu Tiitisen ja valtuutettu Ahosen sekä 32 muun valtuustoaloitteeseen koskien "kenttäsairaalan" perustamista lasten terveyden ja koulutyön turvaamiseksi (AV)	85
§ 65	16, 17	Vastauksen antaminen valtuutettu Salovaaran ja 37 muun valtuustoaloitteeseen koskien soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista (AV)	88
§ 66	18	Vastauksen antaminen valtuutettu Paakkunaisen ja 15 muun valtuustoaloitteeseen koskien palautuneiden järjestöavustusten hyödyntämistä seuraavan vuoden avustuksiin (AV)	93
§ 67	19	Vastauksen antaminen valtuutettu Kajavan sekä kahden muun valtuustoaloitteeseen koskien mielenterveyspalvelujen kustannustehostamista	96
§ 68	20	Vastauksen antaminen valtuutettu Marttilan ja 32 muun valtuustoaloitteeseen koskien yksinäisten päivän viettämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella (AV)	101
§ 69		Ilmoitusasiat	104
§ 70		Aluehallituksen 30.3.2026 § 35 käynnistämien yhteistoimintaneuvottelun päättäminen	107
§ 71	21	Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osakkeiden osto ja osakassopimuksen hyväksyminen	111

§ 45

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**Päätösehdotus**

Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Käsittely**Päätös**

Puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi hallintosäännön 72 § mukaisesti.

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Hyvinvointialuelain 108 § mukaan muu toimitelin kuin aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun yli kuin puolet jäsenistä on läsnä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimitelimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti.

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimitelimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Hallintosäännön 78 § mukaan kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Asioista voidaan päättää sähköisesti ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Hallintosäännön 70 § mukaan kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, 5 päivää ennen kokousta. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus ja päätöksenteon perustelut kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösehdotus. Kokouskutsu voidaan toimittaa myös sähköisesti.

§ 46

Aluehallituksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä kokouksen työjärjestyksen ja
2. valita kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Käsittely

Jäsen Uusitalo saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.04.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti

1. ottaa käsiteltäväkseen lisälistan asiat:
  - Aluehallituksen 30.3.2026 § 35 käynnistämien yhteistoimintaneuvottelun päättäminen
  - Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osakkeiden osto ja osakassopimuksen hyväksyminen
2. hyväksyä muutoin kokouksen työjärjestyksen ja
3. valita pöytäkirjan tarkastajiksi jäsen Kokon ja jäsen Pelkosen.

Selostus

Hallintosäännön 72 § mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä. Toimitella voi päättää ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa. Hallintosäännön 79 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitellimen päättämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksissa

Hallintosäännön 77 § mukaan aluehallituksen jäsenten, esittelijän ja pöytäkirjanpitäjän lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus aluehallituksen kokouksissa on:

- aluevaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat,
- hyvinvointialuejohtaja, palvelualuejohtajat,
- hyvinvointialuejohtajan ja palvelualuejohtajien kokoukseen erikseen määräämät viranhaltijat tai aluehallituksen tai esittelijän erikseen kutsumat asiantuntijat,
- kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja ja
- nuorisovaltuuston edustaja

Kokouksessa voi lisäksi olla läsnä erillinen sihteeri. Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta määrätään asianomaisen toimielimen yhteydessä.

Muiden vaikuttamistoimielinten kuin nuorisovaltuuston edustajalla on toimielimessä läsnäolo- ja puheoikeus yksittäisessä kokousasiassa toimielimen puheenjohtajan tai sen esittelijän harkinnan mukaan.

Salassa pidettäviä asioita käsiteltäessä kokouksessa voivat olla jäsenten, esittelijän ja sihteerin lisäksi läsnä vain aluehallituksen edustaja, hyvinvointialuejohtaja, palvelualuejohtaja sekä esittelijän tarvittaessa kutsuma asiantuntija.

§ 47

Aluehallituksen alaisten viranhaltijoiden päätösten ja lautakuntien päätösten laillisuusvalvonta

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Sanna Svahn

Aluehallitus päättää, että se ei ota käsiteltäväkseen aluehallituksen alaisten viranhaltijoiden ja lautakuntien tekemiä seuraavia päätöksiä:

Hyvinvointialuejohtaja

Hankinta

25.3.2026 § 28 Viestintä-, mainostoimisto- ja rekrytointipalvelujen sekä messuosastojen hankinta

Konsernipalvelujen johtaja

Hankinta

24.3.2026 § 6 Ergonomiakoulutusten hankinta

27.3.2026 § 7 Päätös varasto- ja varastokuljetuspalvelujen hankinnan keskeyttämisestä

1.4.2026 § 8 Päätös irtokalusteiden hankinnan keskeyttämisestä

Palvelutuotannon johtaja

Henkilöstöasiat

27.3.2026 § 5 Muutosjohtaja, ottaminen määräaikaiseen virkasuhteeseen, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Perhe- ja vammaispalvelujen palvelualue, työavain LUVN-04-61-26

Pelastusjohtaja

Hankinta

1.4.2026 § 11 Puhdistuskontin (CBRNE) hankintapäätös

vt. palvelualuejohtaja, yhteiset sosiaali- ja terveystalvet

Yleiset asiat

30.3.2026 § 18 Lausunnon antaminen sosiaali- ja terveysministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi terveydenhuoltolain, vankeuslain ja tutkintavankeuslain muuttamisesta

Aluehallituksen alaisten lautakuntien pöytäkirjat

Aluehallituksen 13.4.2026 kokoukseen ei ole laillisuusvalvottavia pöytäkirjoja aluehallituksen alaisisten lautakuntien kokouksista.

Käsittely

Jäsen Räsänen poistui esteellisenä kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi klo 11.05-11.15 (esteellisyyden peruste: hallintolaki 28.1 § kohta 5).

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Hyvinvointialuelain 97 § mukaan aluehallitus, aluehallituksen puheenjohtaja, hyvinvointialuejohtaja ja hallintosäännössä määrätty hyvinvointialueen viranhaltija voivat ottaa aluehallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty aluehallituksen alaisen viranomaisen tai aluehallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Aluehallituksen päätöksen 31.5.2022 § 56 mukaan, sille ilmoitetaan otto-oikeuden käyttämistä varten lautakuntien, hyvinvointialuejohtajan, palvelualuejohtajien, konsernipalvelujen johtajan ja palvelutuotannon johtajan päätökset. Aluehallituksen alaisia lautakuntia ovat palvelut ja henkilöstö -lautakunta, tulevaisuus- ja kehittämislautakunta sekä valmius- ja turvallisuuslautakunta.

Asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa hyvinvointialuelain 139 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

Hyvinvointialuelain 97 § mukaan ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

1. lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus- tai valvontamenettelyä koskevia asioita;
2. yksilöön kohdistuvia terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
3. 54 §:ssä tarkoitettulle hyvinvointialueiden yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset hyvinvointialueet niin sopivat.

Aluehallituksen alaisten lautakuntien pöytäkirjat ovat luettavissa hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa https://luhva-d10julk.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meeting_handlers&id=

Aluehallituksen alaisten viranhaltijoiden päätökset ovat luettavissa hyvinvointialueen verkkosivuilla osoitteessa <https://www.luvn.fi/fi/viranhaltijapaatokset>.

§ 48

Esittelijän katsaus ajankohtaisiin asioihin

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää merkitä ajankohtaiset asiat tiedoksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esiteltiin mm. seuraavia asioita:

- Valtion ohjauksen ajankohtaiskatsaus
- Talousasioiden ajankohtaiskatsaus
- Lausuntopyyntö

Kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja Westerholm oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 11.19-11.21.

Tarkastuspäällikkö Kiiskilä saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.35.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kokouksessa annetaan katsauksia hyvinvointialuetta koskevista ajankohtaisista asioista mm. seuraavasti:

1. Hyvinvointialuejohtajan ajankohtaiset asiat

2788/00.01.03/2024

Aluehallitus 13.4.2026 § 49

§ 49

Sisäisen tarkastuksen vuosiraportin 2025 ja vuosisuunnitelman 2026 merkitseminen tiedoksi

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kiiskilä Erja

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi sisäisen tarkastuksen vuosiraportin 2025 ja
2. merkitä tiedoksi sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelman 2026.

Käsittely

Aluevaltuuston puheenjohtaja Katainen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.48.

Henkilöstöjohtaja Sarekoski oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.08-12.10.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Sisäinen tarkastus on riippumaton, aluehallituksen ja ylimmän johdon tukitoiminto, jota hyvinvointialuejohtaja ja aluehallitus käyttävät toteuttaessaan valvontavelvollisuuttaan. Sisäinen tarkastus arvioi, varmistaa ja tukee hyvän johtamis- ja hallintotavan, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan

riittävyttä, asianmukaisuutta ja tuloksellisuutta sekä antaa toimenpidesuosituksia näiden parantamiseksi.

Hyvinvointialuelain 51 § edellyttää, että aluehallituksen tulee järjestää hyvinvointialueen riippumaton sisäinen tarkastus. Edelleen hallintosäännön § 42 mukaan aluehallituksen tehtävänä on huolehtia hyvinvointialueen sisäisestä valvonnasta ja sisäisen tarkastuksen järjestämisestä.

Hallintosäännön § 115 mukaan sisäinen tarkastus raportoi aluehallitukselle ja hyvinvointialuejohtajalle. Yhteenvetoraportointi ylimmälle johdolle sisältää lähtökohtaisesti mm. tarkastus ja arviointityön keskeisimmät tulokset sekä korjaavien toimenpiteiden tilanteen.

Sisäinen tarkastus suunnittelee toimintaansa usean vuoden aikajänteellä riskiperustaisesti huomioiden suunnittelussa ja tarkastuskohteiden priorisoinnissa muun muassa organisaation tavoitteet ja strategiat sekä toimintaympäristön muutokset. Sisäisen tarkastuksen toimintasäännön 6 § mukaan sisäinen tarkastus laatii pitkän aikavälin suunnitelman valtuustokaudelle. Siihen kootaan toiminnan painopisteet sekä suunnitellaan tarkastusten kattavuutta pidemmällä aikavälillä. Aluehallitus hyväksyy valtuustokauden suunnitelman (aluehallitus 3.3.2025 § 47). Valtuustokauden suunnitelma tarkennetaan vuosisuunnitelmissa, joista tarkastuspäällikkö laatii esitykset. Hyvinvointialuejohtaja hyväksyy vuosisuunnitelmat.

Liitteet

- 1 Sisäisen tarkastuksen vuosiraportti 2025 ja suunnitelma 2026 (ei julkinen)

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

16/123

Aluehallitus

§ 49

13.4.2026

tarkastuspäällikkö

Päätöshistoria

4521/00.01.03/2023

Aluehallitus 13.4.2026 § 50

§ 50

Lausunnon antaminen aluevaltuustolle niistä toimenpiteistä, joihin kansalliskielilautakunnan kertomus ruotsinkielisten palveluiden toteutumisesta vuodelta 2025 antaa aihetta (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Öberg Benita
Moisala Jarno

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan 4.3.2026 § 4 antaman vuoden 2025 vuosikertomuksen palveluiden järjestämisestä vähemmistökielellä sekä sen sisältämän selvityksen siitä, miten aluevaltuuston vuoden 2025 päätökset ovat vaikuttaneet kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen,

2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi aluehallituksen seuraavansisältöisen lausunnon toimenpiteistä, joihin kansalliskielilautakunnan kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta vuodelta 2025 antaa aihetta:

Kielivähemmistöjen palvelujen kehittämistä jatketaan huomioiden kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksessa esitetyt kehittämissuhteet, ja

3. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi kansalliskielilautakunnan antaman selvityksen siitä, miten aluevaltuuston vuoden 2025 päätökset ovat vaikuttaneet kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.

Käsittely

Tarkastuspäällikkö Kiiskilä poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 12.22.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Kansalliskielilautakunta on 4.3.2026 § 4 hyväksynyt vuosikertomuksen sekä sen sisältämän selvityksen siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.

Vuoden 2025 vuosikertomus antaa kuvan siitä, miten hyvinvointialueen antamat palvelut ruotsin kielellä on toteutettu.

Hyvinvointialueista annetun lain (611/2021) 33 §:n ja edelleen hallintosäännön 53 § kohdan 1 mukaan on kansalliskielilautakunnan tehtävänä selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten aluevaltuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen.

Edelleen hyvinvointialuelain ja hallintosäännön § 53 mukaan on kansalliskielilautakunnan annettava vuosittain aluehallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan antama kertomus antaa aihetta.

Liitteet

- 2 Kansalliskielilautakunnan vuosikertomus 2025

Oheismateriaali

- Kansalliskieliohjelman seuranta

Tiedoksi

Täytäntöönpano

palvelulinjajohtaja (ruotsinkieliset palvelut), hallintojohtaja

Päätöshistoria

Kansalliskielilautakunta 04.03.2026 § 4

§ 4

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Palvelulinjajohtaja, ruotsinkieliset palvelut Öberg Benita

Kansalliskielilautakunta päättää

1. omalta osaltaan hyväksyä liitteenä olevan vuosikertomuksen, joka käsittelee ruotsinkielisten palveluiden toteutumista vuonna 2025 ja
2. lähettää liitteenä olevan vuosikertomuksen aluehallitukselle.

Käsittely

Päätös

Selostus

Hyvinvointialueista annetun lain 33 §:n mukaan kansalliskielilautakunnan on annettava vuosittain aluehallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta. Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan antama kertomus antaa aihetta.

Vuosikertomuksen tavoitteena on tarjota hyvinvointialueelle tietoa, jota voidaan hyödyntää kielivähemmistöjen palveluiden suunnittelua koskevassa päätöksenteossa. Raportointi on myös olennainen osa kansalliskielilautakunnan toimintaa, jonka tavoitteena on selvittää, arvioida ja määritellä kielivähemmistön tarvitsemat palvelut heidän omalla kielellään sekä seurata näiden palveluiden saatavuutta ja laatua.

Meillä on entistä paremmat mahdollisuudet ohjata asiakkaita kielittäin, kun asiakasneuvontaa keskitetään yhä enemmän ja koko alue siirtyy vuonna 2026 yhteiseen asiakas- ja potilastietojärjestelmään. Ruotsinkielisten palvelujen toimivuudesta saatavan tiedon saatavuus on parantunut, mutta kehitystyötä tarvitaan edelleen.

Liitteet**Oheismateriaali****Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

836/00.02.01/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 51

§ 51

Vastauksen antaminen valtuutettu Laineen ja valtuutettu Salovaaran, sekä 36 muun, aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikääntyneiden palveluiden laatua (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Suominen Tuula

Janhunen Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella on päätetyt palvelujen myöntämisen periaatteet, joiden mukaan henkilö voi saada tarpeen mukaisia sosiaalihuollon palveluja.

Tietoa palvelujen saatavuudesta kootaan kuukausittain TAHTI-raporttiin. Julkaisemme lisäksi kahdesti vuodessa lakisääteisesti tietoa ikääntyneiden pääsystä tarvitsemiensa sosiaalipalvelujen piiriin. Viimeisimmän koonnin mukaan ikääntyneet saavat sosiaalihuollon palveluja pääosin viivytyksettä.

Palvelutarpeenarviointi: Lainsäädännön mukaan kiireetön arviointi on aloitettava viimeistään 7. arkipäivänä yhteydenotosta (SHL §36). Palvelutarpeen arviointi toteutuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella asiakkaan tilanteen mukaisesti 1-7 arkipäivän kuluessa. Kiireellisen avun tarve on arvioitu välittömästi ja myönnettyt palvelut järjestetty viipymättä.

Säännöllinen kotihoito: Lainsäädännön mukaan päätös tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella palvelu on alkanut 1-7 vuorokauden sisällä palvelutarpeen toteamisesta.

Omaishoidon tuki: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Myönnetään takautuvasti hakemuksen saapumispäivästä lähtien. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella keskimääräinen odotusaika on 24 vrk. Hakemuksen saapumisesta päätökseen ei ajalla 1.7 – 31.12.2025 kenelläkään asiakkaalla ole kestänyt yli 90 vrk hakemuksen vireilletulosta päätökseen.

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Pääosin toteutuu 90 vrk:n sisällä. Keskimääräinen odotusaika 42 vrk. Yli 3 kk odottaneita seuranta-aikana (1.7 – 31.12.2025) yhteensä 1 asiakkaalla vireilletulosta paikan saamiseen.

Palvelujen odotusaikoja seurataan viikoittain ja mikäli odotusajat palveluihin näyttävät kasvavan, arvioidaan tilannekohtaisesti tarvittavia toimenpiteitä. Palvelujen saatavuuden turvaamiseksi tehdään jatkuvasti tiivistä yhteistyötä oman toiminnan lisäksi yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Tällä hetkellä asiakkaiden tyytyväisyyttä kysytään säännönmukaisesti THL:n kerro palvelustasi - asiakastyytyväisyyskyselyllä sekä kotihoidon että asumispalvelujen osalta. THL toteuttaa kyselyn joka toinen vuosi. Tänä vuonna kyselyn ajankohta on 14.1.–31.3.2026. Asumispalveluissa kysytään lisäksi välivuosina vastaavin kysymyksiin palautetta. Edellinen asumispalveluiden oma asiakastyytyväisyyskysely on toteutettu maaliskuussa 2025. Tavoitteena on jatkossa kysyä myös kotihoidon palveluista palautetta vuosittain vastaavin kysymyksiin. Asiakkaiden ja omaisten kokema palvelun laatu vaihtelee yksiköittäin ja palveluntuottajittain, mutta sillä ei ole suoraan yhteyttä siihen onko palveluntuottaja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue vai yksityinen palveluntuottaja.

Ympäri vuorokautisen palveluasumisen yksiköiden henkilöstömitoitusta ylittää lakisääteisen vähimmäistason. RAI-tietoa hyödynnetään yksikön mitoitusta ohjaavana tekijänä, mutta lisäksi huomioidaan yksiköissä päivittäin muuttuvat tilanteet, asiakasprofiili ja tilojen vaikutus. Palveluasumisen yksiköissä RAI-arviointi tulee tehdä kerran vuodessa tai toimintakyvyn muuttuessa. Kotihoidossa vastaava arviointi tehdään kaksi kertaa vuodessa tai toimintakyvyn muuttuessa.

RAI- tiedon pohjalta kehitetään monipuolisesti yksiköiden toimintaa ja hoidon laatua. RAI-tiedon pohjalta yksikössä tunnistetaan poikkeamat ja niihin suunnitellaan toimenpiteet, esimerkiksi kaatumisriskin kasvu, lisätään tasapainoharjoittelua, tehdään apuvälinearviota ja lääkehoidon tarkastelua. Mikäli havaitaan esimerkiksi kognitiivisesti kuormittava asiakasrakenne, voidaan työvuorosuunnittelulla, resursoinnilla, osaamisprofiilien tarkistuksella ja muistisairaana kohtaamisen osaamista vahvistamalla tukea yksikön toimintaa.

Palveluasumiseen sijoittuvat asiakkaat saavat esittää toiveita asumisyksiköstä ja sen sijainnista. Suurimmalle osalle palveluasumista tarjotaan oman kotikunnan alueelta.

Noin 10 % palveluasumisen asiakkaista asuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella, mutta oman kotikunnan ulkopuolella. Toisaalta tällä hetkellä paikkaa odottavista suurin piirtein sama 10 % toivoo paikkaa oman kotikunnan ulkopuolelta esimerkiksi lasten asuinkunnan perusteella.

Hyvinvointialue seuraa haitta- ja vaaratilanteita osana lain sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) mukaista omavalvontaa ja asiakas- ja potilasturvallisuuden johtamista. Seuranta perustuu henkilöstön tekemiin ilmoituksiin ja niiden järjestelmälliseen analyysiin.

Tarkastelujaksolla ilmoituksia tehtiin 148–373 kuukaudessa, ja kokonaismäärä kasvoi vuoden 2025 aikana. Ilmoitusmäärien nousu ei sellaisenaan osoita turvallisuuden heikentymistä, vaan heijastaa parantunutta raportointikulttuuria ja matalaa ilmoituskyvystä.

Ilmoitusten keskeiset myötävaikuttavat tekijät liittyivät

1. asiakkaiden toimintakykyyn ja terveydentilaan,

2. hoitoympäristöön ja työjärjestelyihin (esim. apuvälineet, siirtotilanteet, henkilöstöresurssit) sekä
3. prosesseihin, tiedonkulkuun ja lääkehoitoon (esim. jakovirheet, kaksoistarkastusten puutteet, siirtoraportit).

Ilmoitusten perusteella hyvinvointialue kohdistaa kehittämistoimia erityisesti kaatumisten ehkäisyyn, lääkehoidon turvallisuuden parantamiseen, perehdytyksen vahvistamiseen ja tiedonkulun yhdenmukaistamiseen. Nämä toimenpiteet sisältyvät hyvinvointialueen asiakas- ja potilasturvallisuussuunnitelmaan, omavalvontatyön sekä ikääntyneiden palvelujen koulutuksen vuosikelloon. Koulutuksia toteutetaan monin tavoin. Kevään 2026 painopisteenä on kaatumisten ehkäisy sekä geriatriset sairaudet. Palvelulinjat järjestävät lisäksi omia koulutuksia esim. hoito- ja hoivatyön ydinosaamiseen ja kädentaitoihin liittyvissä asioissa. Opetushoitajat tukevat toiminnallaan yksiköissä toteuttavaa osaamistason vahvistamista.

Työsuojelun näkökulmasta Ikääntyneiden palvelualueen henkilöstölle organisoidaan hätäensiapukoulutusta, paloturvallisuuskoulutusta, asiakkaan kohtaamiseen ja mahdollisten väkivaltatilanteiden ehkäisyyn liittyvää MAPA-koulutusta sekä ergonomia-koulutusta (Potilassiirtojen ergonomia). Koulutukset toteutuvat pääosin pienryhmissä paikan päällä hyvinvointialueen toimitiloissa. Paloturvallisuuskoulutuksissa on hyödynnetty myös teams-koulutuksia. Koulutuksia on järjestetty sekä suomen että ruotsin kielellä, paloturvallisuuskoulutuksia myös englanniksi.

Hyvinvointialueen omissa ja ostopalveluiden ikääntyneiden asumisyksiköissä palvelun järjestäjän omavalvonnassa havaitut puutteet liittyvät erityisesti palveluntuottajien toimintatapojen ja dokumentaation epäyhtenäisyyteen, lääkehoidon ja tiedonkulun varmistamiseen sekä henkilöstön perehdytyksen ja osaamisen vaihteluun. Nykyinen palvelunjärjestäjän valvonta kattaa ikääntyneiden asumispalvelujen valvontatarpeet kokonaisuutena. Laadun parantaminen edellyttää kuitenkin, että palveluntuottajien oma omavalvonta toteutuu valvontalain (741/2023) mukaisesti suunnitelmallisesti, ajantasaisesti ja korjaaviin toimiin johtavasti. Nykyinen valvontaresursointi mahdollistaa lakisääteiset tehtävät, ja vaikuttavuuden parantaminen kohdistuu ennen kaikkea valvonnan riskiperusteiseen suuntaamiseen, ennakoivan valvonnan vahvistamiseen sekä yhteistyön tiivistämiseen hankinnan, ostopalveluiden ja

palveluntuottajien välillä, jotta valvontaa voidaan toteuttaa yhdenmukaisemmin ja vaikuttavammin koko palvelualueella.

Ikääntyneiden palvelujen henkilöstötyytyväisyys on samalla tasolla kuin muutoin on hyvinvointialueen keskiarvo. Tuloksia seurataan kuukausittain tehtävillä pulssikyselyillä ja raportoidaan osana Tahti-raporttia. Sairauspoissaolojen osuus on ikääntyneiden palvelujen asiakas- ja potilastyötä tekevillä korkeampi kuin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella muutoin keskimäärin.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
1. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Laine ja valtuutettu Salovaara sekä 36 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ikäihmisten hoivapalveluiden tilannetta ja valvontaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole

voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

- 3 Valtuutettu Laineen ja valtuutettu Salovaaran aluehallitukselle osoittama kysymys koskien ikääntyneiden palveluiden laatua

Oheismateriaali**Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

815/00.02.01/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 52

§ 52

Vastauksen antaminen valtuutettu Nurmisen ja 23 muun valtuustoaloitteeseen koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaa hyvinvointialueen hankinnoissa ja alihankintaketjuissa (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Kortelainen Emilia

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella hankinnat ovat hyvinvointialuejohtajan 18.12.2025 §112 päätöksellä tarkistetun konsernihallinnon toimintaohjeen mukaisesti keskitetty hankinnan vastuualueelle, jonka tehtävänä on vastata muun muassa hankintojen ohjausprosessien määrittelystä ja operatiivisesta hankinnasta.

Aluehallituksen 12.12.2022 § 196 hyväksymässä hankintaohjeessa on todettu, että hankinnoissa tulee pyrkiä eettisten ja kestävän kehityksen periaatteiden noudattamiseen sekä sosiaalisten näkökohtien huomioimiseen. Hyvinvointialueen hankinnoissa huomioidaan ihmiskaupan torjuminen ja taloudellisen vastuullisuuden osalta harmaan talouden torjunta. Hankinnoissa noudatetaan muun muassa lakia tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä (1233/2006).

Hyvinvointialueen sopimuksissa on lähtökohtaisesti alihankkijoiden ketjuttaminen kielletty, ellei asiasta ole tarjouspyynnössä tai sopimuksessa toisin ilmoitettu tai sovittu. Osassa palveluita, kuten siivouspalveluissa, pyritään välttämään alihankintaa.

Palveluntuottaja on ilmoittanut käyttämänsä alihankkijat tarjouksessaan. Julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja (esim. JYSE 2025) sovelletaan alihankkijoiden käyttöön. Lisäksi sopimuksissa todetaan, että palveluntuottajan tulee aina ilmoittaa tilaajalle kirjallisesti alihankkijoihin kohdistuvista muutoksista ja lisäyksistä. Tilaajan tulee hyväksyä alihankkijoita koskevat muutokset ja lisäykset ennen kuin uudet alihankkijat ryhtyvät tuottamaan palveluita. Tilaajalla on oikeus perustellusta syystä kieltäytyä hyväksymästä esitettyä alihankkijaa. Kilpailutusvaiheessa tarjoajan tulee antaa tarjouksen mukana selvitys myös sovellettavasta työehtosopimuksesta. Sopimuskaudella tieto sovellettavasta työehtosopimuksesta saadaan tarkastettaessa tilaajavastuulain mukaiset selvitykset.

Sopimusehdoissa on määritelty sopimussanktiot sekä irtisanomis- ja purkuehdot. Sopimusehdoissa on myös varmistettu, että tilaajalla on oikeus saada toimittajalta ja tämän alihankkijalta salassapitosäännösten estämättä palvelun asianmukaisen tuotannon edellytysten varmistamista ja valvonnan toteuttamista varten välttämättömät tiedot ja selvitykset. Tilaajalla on lisäksi oikeus tarkastaa palveluntuottajan ja tämän alihankkijan tiloja ja laitteita sekä päästä tässä yhteydessä palveluntuottajan ja tämän alihankkijan hallinnassa oleviin tiloihin. Palveluntuottajan on myötävaikutettava ohjaus- ja valvontatoimenpiteiden toteuttamiseen. Mikäli tilaaja havaitsee valvonnassa palveluntuotantoon liittyviä epäkohtia tai puutteita, palveluntuottajan on tilaajan niin vaatiessa korjattava mainittu epäkohta tai puute tilaajan asettamassa määräajassa. Esimerkiksi siivous- ja ateriapalveluissa palveluntuottaja toimittaa listat henkilöistä, jotka työskentelevät kohteissa. Hyvinvointialue tekee satunnaistarkastuksia kohteisiin ja varmistaa, että ovatko oikeat henkilöt töissä kohteessa sekä täsmäävätkö nimi ja henkilökortti toisiinsa. Mikäli tarkastuksessa havaitaan puutteita, henkilö poistetaan kohteesta.

Alihankkijan tulee toimittaa vastaavat tiedot kuin varsinaisen palveluntuottajan sekä toimia vastaavalla tavalla kuin varsinaisen sopimuskumppanin.

Harmaan talouden näkökulmasta riskialttiissa palveluissa hankintojen kokonaisuudet on suunniteltu siten, että palveluntuottajalla ei ole tarvetta ketjuttaa palveluita ja hankkia näitä kolmannelta osapuolelta. Esimerkiksi siivouspalveluissa hankittavat kokonaisuudet on jaettu siten, että perussiivoukset on kilpailutettu erikoissiivouksista erillään.

Hyvinvointialueella on käytössä LaRi-järjestelmä väärinkäytöksistä ilmoittamiseen. Jokainen työntekijä voi ilmoittaa havaitsemastaan väärinkäytöksestä hyvinvointialueen ilmoituskanavaan lain Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022), ilmoittajansuojelulaki, perusteella.

Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Verohallinto ja Keskusrikospoliisi ovat käyneet kouluttamassa hyvinvointialueen henkilöstöä harmaantalouden torjunnasta ja korruptiosta.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Nurminen ja 23 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 §13 valtuustoaloitteen koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaa hyvinvointialueen hankinnoissa ja alihankintaketjuissa.

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutusta ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen

esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään vähintään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 4 Valtuutettu Nurmisen valtuustoaloite koskien työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjuntaa hyvinvointialueen hankinnoissa ja alihankintaketjuissa

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

844/00.02.01/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 53

§ 53

Vastauksen antaminen valtuutettu Rodriguezin ja 28 muun valtuustoaloitteeseen koskien äitiyspakkauksen jakamista paperittomille perheille (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Westergård Mikaela

Puolitaival Miika

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Käsittely

Päätös

Esittelijä poisti asian esityslistalta.

Selostus

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

32/123

Aluehallitus

§ 53

13.4.2026

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

838/00.02.01/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 54

§ 54

Vastauksen antaminen valtuutettu Laineen ja valtuutettu Hietanen-Tanskasen, sekä 35 muun, valtuustoaloitteeseen koskien raskausmyrkytyksen hoitopolkua (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Puolitaival Miika

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa nostetaan esiin tarve selvittää raskausmyrkytyksen (pre-eklampsian) sairastaneiden hoitopolkua ja siihen liittyvää elintapaohjausta, neuvontaa sekä keskeisten terveystietojen – kuten verenpaineen ja tärkeiden veriarvojen – seuranta raskauden jälkeen.

Raskausmyrkytyksen sairastaneet jäävät usein ilman systemaattista jatkoseuranta synnytyksen ja jälkitarkastuksen jälkeen. Aloitteen pohjalta on tarkasteltu asiaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella ja todettu, että hoitopolun kehittäminen ja seurantakäytäntöjen yhdenmukaistaminen on tarpeellista.

Aloitteen myötä ryhdytään seuraaviin toimenpiteisiin:

1. Olemassa olevan ohjeistuksen arviointi

Neuvolapalveluissa tullaan perehtymään elokuuhun 2026 mennessä Sydänliiton julkaisemaan raskausmyrkytyksen sairastaneiden ohjaus- ja seurantaohjeistukseen, jonka pohjalta saadaan kokonaiskuva jatkoseurannan tarpeista ja siihen vaikuttavista tekijöistä.

2. Muiden hyvinvointialueiden toimivien käytäntöjen hyödyntäminen

Neuvolapalveluista ollaan yhteydessä kevään 2026 aikana Päijät-Hämeen hyvinvointialueen neuvolapalveluihin, missä on käytössä raskausmyrkytyksen jälkeinen hoitopolku. Tästä saadaan vertailtavaa tietoa toimivista käytännöistä ja mahdollisista keinoista soveltaa niitä.

3. Selvitystyön käynnistäminen mahdollisen hoitopolun luomiseksi

Kootun tiedon pohjalta arvioidaan syksyn 2026 aikana, voisiko Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella luoda ja mahdollisesti ottaa käyttöön vastaavan hoitopolun raskausmyrkytyksen sairastaneille.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Laine ja valtuutettu Hietanen-Tanskanen sekä 35 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aloitteen, jossa esitetään, että hyvinvointialue selvittää mahdollisuutta ottaa käyttöön hoitopolun, joka sisältää raskausmyrkytykseen sairastaneille elintapaohjausta, neuvontaa sekä keskeisten terveystietojen kuten verenpaineen ja oleellisten veriarvojen seurannan.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 5 Valtuutettu Laineen ja valtuutettu Hietanen-Tanskasen valtuustoaloite koskien raskausmyrkytyksen hoitopolkua

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

837/00.02.01/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 55

§ 55

Vastauksen antaminen valtuutettu Hyrkön ja 40 muun valtuustoaloitteeseen koskien neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tiivistämistä (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Puolitaival Miika

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esiin nostettu neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyö on tärkeä asia ja tukee Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tavoitteita lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi sekä ennaltaehkäisevän työn vahvistamisessa.

Länsi-Uudenmaan neuvolapalveluissa tehdään jo säännöllistä yhteistyötä alueen kymmenen kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Yhteistyön tukena ovat:

- neuvolapalveluille nimetyt esihenkilöt yhteistyön kehittämiseen
- tiedonsiirtolomake, varhaiskasvatuksen, neuvolan ja huoltajien väliseen tiedonsiirtoon, jota käytetään leikki-ikäisten määräaikaistarkastusten yhteydessä sekä tarvittaessa huolen herätessä
- erillinen tiedonsiirtolomake 4-vuotistarkastukseen
- mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja neuvolan välisiin konsultaatiokäytäntöihin huoltajan luvalla

Espoossa on toimiva Triangeli-malli, jossa neuvola, kuntoutuspalvelut ja varhaiskasvatus tapaavat alueellisesti ja säännöllisesti, tarjoaa yhden toimivan esimerkin yhteistyörakenteesta. Mallin hyödyntämistä arvioidaan osana alueellista kehittämistyötä.

Varhaiskasvatuksesta keskustellaan neuvolassa jo varhaisessa vaiheessa. Kuuden kuukauden neivolakäynnillä tai kuuden kuukauden ryhmäneuvolassa perheelle annetaan tietoa varhaiskasvatuksen palveluista ja tarvittaessa ohjataan palveluohjaukseen.

Neuvolassa:

- käydään läpi varhaiskasvatuksen hoitomuodot ja ohjeistetaan, miten varhaiskasvatukseen hakeudutaan
- arvioidaan määräaikaistarkastuksissa suomen- tai ruotsin kielen kielellistä kehitystä ja suositellaan varhaiskasvatusta erityisesti vieraskielisten lasten kielellisen kehityksen tueksi
- ohjataan tarvittaessa puheterapiaan, jos kielellinen kehitys ei ole ollut riittävä lapsen ollessa kaksi vuotta varhaiskasvatuksessa

Palveluohjausta tuetaan myös ohjaamalla perheitä kolmannen sektorin palveluihin (esim. Hello Espoo, Nice Hearts). Espoon alueella toimineesta MONIKU-mallista on sellaisenaan luovuttu. Sosiaalihuollon ammattilaiset, jotka siirtyivät Ohjaukseen ja neuvontaan, palvelevat nyt laajempaa joukkoa asiakkaita ensilinjassa kattavammin. Tavoitteena on tuoda muita vaikuttavampia malleja (esim. yllä mainittu Triangeli-mallin kehittäminen), jotka tavoittavat kohderyhmän paremmin ja voimme hyödyntää myös monikanavaisuutta tehokkaammin.

Tällä hetkellä neuvolapalveluita järjestetään neuvoloiden toimipisteissä, eivätkä terveydenhoitajaresurssit riitä käyntien jalkauttamiseen varhaiskasvatuksen yksiköihin.

Lisäksi:

- lapsilla on nimetty oma terveydenhoitaja, ja varhaiskasvatusryhmän lapset kuuluvat useille eri terveydenhoitajille
- perhe varaa itse ajan neuvolaan sähköisen järjestelmän kautta tai keskitetyn ajanvarauksen kautta. Neuvolalla ei ole välttämättä ole tietoa ennen käyntiä, onko lapsi varhaiskasvatuksessa ja jos on, niin missä yksikössä.

- neuvolalla ei ole käytettävissä tietoa perheiden varhaiskasvatuspaikkamahdollisuuksista

Näistä syistä neuvolakäyntien pilotointi varhaiskasvatuksessa ei ole tällä hetkellä toteutettavissa nykyresurssein. Asia voidaan kuitenkin huomioida neuvolapalveluiden tulevassa kehittämisessä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Päätösehdotukseen lisätään seuraavaa:

”Hyvinvointialueen palvelujen uudistamisen strategiassa 2026-2029 (AV 7.10.2026 § 74) on asetettu muutoslupaus ”Asiakaslähtöisemmät ja sujuvammat asiakaspolut”. Perhe- ja vammaispalvelujen osalta yksi kuvattavaksi valittu kokonaisuus on neuvolan asiakaspolku. Neuvolan asiakaspolun kehittämistyössä tullaan kiinnittämään erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten perheiden tarpeisiin esimerkiksi lasten kielellisen kehityksen tukemisessa. Prosessissa tarkastellaan myös kuntien kanssa tehtävän yhteistyön muotoja.”

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloitteessa esiin nostettu neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyö on tärkeä asia ja tukee Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tavoitteita lasten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi sekä ennaltaehkäisevän työn vahvistamisessa.

Länsi-Uudenmaan neuvolapalveluissa tehdään jo säännöllistä yhteistyötä alueen kymmenen kunnan varhaiskasvatuksen kanssa. Yhteistyön tukena ovat:

- neuvolapalveluille nimetyt esihenkilöt yhteistyön kehittämiseen
- tiedonsiirtolomake, varhaiskasvatuksen, neuvolan ja huoltajien väliseen tiedonsiirtoon, jota käytetään leikki-ikäisten määräaikaistarkastusten yhteydessä sekä tarvittaessa huolen herätessä
- erillinen tiedonsiirtolomake 4-vuotistarkastukseen
- mahdollisuus varhaiskasvatuksen ja neuvolan välisiin konsultaatiokäytäntöihin huoltajan luvalla

Espoossa on toimiva Triangeli-malli, jossa neuvola, kuntoutuspalvelut ja varhaiskasvatus tapaavat alueellisesti ja säännöllisesti, tarjoaa yhden toimivan esimerkin yhteistyörakenteesta. Mallin hyödyntämistä arvioidaan osana alueellista kehittämistyötä.

Varhaiskasvatuksesta keskustellaan neuvolassa jo varhaisessa vaiheessa. Kuuden kuukauden neuvolakäynnillä tai kuuden kuukauden ryhmäneuvolassa perheelle annetaan tietoa varhaiskasvatuksen palveluista ja tarvittaessa ohjataan palveluohjaukseen.

Neuvolassa:

- käydään läpi varhaiskasvatuksen hoitomuodot ja ohjeistetaan, miten varhaiskasvatukseen hakeudutaan
- arvioidaan määräaikaistarkastuksissa suomen- tai ruotsin kielen kielellistä kehitystä ja suositellaan varhaiskasvatusta erityisesti vieraskielisten lasten kielellisen kehityksen tueksi
- ohjataan tarvittaessa puheterapiaan, jos kielellinen kehitys ei ole ollut riittävä lapsen ollessa kaksi vuotta varhaiskasvatuksessa

Palveluohjausta tuetaan myös ohjaamalla perheitä kolmannen sektorin palveluihin (esim. Hello Espoo, Nice Hearts). Espoon alueella toimineesta MONIKU-mallista on sellaisenaan luovuttu. Sosiaalihuollon ammattilaiset, jotka siirtyivät Ohjaukseen ja neuvontaan, palvelevat nyt laajempaa joukkoa asiakkaita ensilinjassa kattavammin. Tavoitteena on tuoda muita vaikuttavampia malleja (esim. yllä mainittu Triangeli-mallin kehittäminen), jotka tavoittavat kohderyhmän paremmin ja voimme hyödyntää myös monikanavaisuutta tehokkaammin.

Tällä hetkellä neuvolapalveluita järjestetään neuvoloiden toimipisteissä, eivätkä terveydenhoitajaresurssit riitä käyntien jalkauttamiseen varhaiskasvatuksen yksiköihin.

Lisäksi:

- lapsilla on nimetty oma terveydenhoitaja, ja varhaiskasvatusryhmän lapset kuuluvat useille eri terveydenhoitajille
- perhe varaa itse ajan neuvolaan sähköisen järjestelmän kautta tai keskitetyn ajanvarauksen kautta. Neuvolalla ei ole välttämättä ole tietoa ennen käyntiä, onko lapsi varhaiskasvatuksessa ja jos on, niin missä yksikössä.
- neuvolalla ei ole käytettävissä tietoa perheiden varhaiskasvatuspaikkamahdollisuuksista

Näistä syistä neuvolakäyntien pilotointi varhaiskasvatuksessa ei ole tällä hetkellä toteutettavissa nykyresurssein. Asia voidaan kuitenkin huomioida neuvolapalveluiden tulevassa kehittämisessä.

Hyvinvointialueen palvelujen uudistamisen strategiassa 2026-2029 (AV 7.10.2026 § 74) on asetettu muutoslupaus "Asiakaslähtoisemmät ja sujuvammät asiakaspolut". Perhe- ja vammaispalvelujen osalta yksi kuvattavaksi valittu kokonaisuus on neuvolan asiakaspolku. Neuvolan asiakaspolun kehittämistyössä tullaan kiinnittämään erityistä huomiota maahanmuuttajataustaisten perheiden tarpeisiin esimerkiksi lasten kielellisen kehityksen tukemisessa. Prosessissa tarkastellaan myös kuntien kanssa tehtävän yhteistyön muotoja.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutettu Hyrkkö sekä 40 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aloitteen, jossa esitetään neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tiivistämistä sekä erityisen huomion kiinnittämistä niiden

lasten ja perheiden palveluohjaukseen, jotka hyötyisivät varhaiskasvatuksesta erityisen paljon kielitaidon kehityksen tai muiden syiden takia. Aloitteessa esitetään myös, että selvitettäisiin mahdollisuutta pilotoida varhaiskasvatuksen ulkopuolella olevien lasten neuvolakäynnin toteuttamista varhaiskasvatusyksikössä.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 6 Valtuutettu Hyrkön valtuustoaloite koskien neuvolan ja varhaiskasvatuksen yhteistyön tiivistämistä

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

835/00.02.01/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 56

§ 56

Vastauksen antaminen valtuutettu af Hällströmin ja 35 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen ruotsinkielisistä vammaispalveluista hyvinvointialueella (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Öberg Benita

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

1. Ruotsinkielisissä vammaispalveluissa esiintyvien puutteiden kartoitus ja käyttäjien osallistaminen prosessiin

Hyvinvointialueen strategia ohjaa uudistamaan palveluja asiakaslähtöisesti ja vaikuttavasti.

Asiakkailta kerätään palautetta palveluista eri tavoin: palvelun jälkeen lähetettävät tekstiviestikyselyt, palautelaitteet yksiköissä, verkkosivujen palautekanavat, muistutukset sekä palvelutilanteessa annettu palaute. Lisäksi esimerkiksi kehittämisprojektien aikana tehdään kohdennettuja asiakastutkimuksia, joiden tuloksia käytetään palvelujen kehittämisessä.

Vammaispalveluissa ei vielä ole käytössä tekstiviestillä kysyttävää palautetta, mutta sitä lähdetään suunnittelemaan vuoden 2026 aikana. Tällä hetkellä asumispalveluissa on käynnissä kehittämisprojekti, jossa tullaan osallistamaan

vammaispalvelujen asumisyksiköiden asukkaita ja omaisia esimerkiksi haastatteluin.

Kehittämisprojektien yhteydessä mietitään aina, millainen tapa on paras asiakkaiden osallistamiseen. Osallistamisessa tulee ottaa huomioon asiakkaiden tarpeet ja toimintakyky. Asiakkaiden ja omaisten osallistamisen suunnittelun tueksi on henkilöstölle alkuvuoden aikana luotu osallisuuden työkalupakki, johon on koostettu erilaisia osallistamisen tapoja ja menetelmiä. Työkalupakki auttaa myös vaikuttavimman tavan tai menetelmän valitsemisessa.

2. Konkreettiset toimet ruotsinkielisten kehitysvammaisten henkilöiden asiantuntija-apuun ja palveluun heidän omalla äidinkielellään

Vammaisten lasten ruotsinkielistä puhe- ja toimintaterapiaa on kehitetty ruotsiksi, ja se on nyt keskitetty yhden tiimin alle.

Asumispalveluiden asiakasohjaus toimii molemmilla kansalliskielillä. Sen sijaan ruotsinkielisistä asumispalveluista on puutetta, erityisesti Raaseporin alueella, jossa tarve ruotsinkielisille asumispalveluille on suuri. Asumisyksiköihin tarvittaisiin lisää ruotsia osaavia työntekijöitä.

Ruotsinkielisen palvelun saatavuudessa on haasteita tietyissä vammaispalveluiden erityispalveluissa. Ruotsinkielisen palvelun paremman saatavuuden varmistamiseksi on tiettyjen palvelujen osalta tehty yhteistyösopimuksia muiden hyvinvointialueiden kanssa (katso kohta 4).

Yhteydenottoa on saatu parannettua jonkin verran. Hyvinvointialueella on 1.10.2025 aloittanut sosiaalipalveluiden neuvonnan yksikkö, joka vastaanottaa keskitetysti kaikki alle 65-vuotiaiden sosiaalipalveluja koskevat yhteydenotot. Yksikkö toimii sekä asukkaiden että viranomaisten yhteisenä palveluun ohjauksen ensikontaktina.

3. Viestintä ja tiedon saavutettavuus omaisille, jotka hakevat tukea ja tietoa

Sosiaalipalvelujen neuvonnassa palvellaan asiakkaita monipuolisesti ja tietoa ja tukea saa eri tilanteisiin matalalla kynnyksellä. Hyvinvointialueen verkkosivuilla tiedotetaan

ajankohtaisista asioista, myös vammaispalvelujen osalta, sekä suomeksi että ruotsiksi.

4. Yhteistyö Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden kanssa koskien yhteistyösopimusta kaksikielisten palvelujen järjestämisestä

Yhteistyösopimus kaksikielisten palvelujen järjestämisestä hyväksyttiin tammikuussa 2025. Se on pääsopimus, jonka pohjalta sopimusosapuolet voivat tehdä erillisiä palvelusopimuksia ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveyspalveluista.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ostaa ja myy vammaispalveluihin kuuluvia palveluja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 §:n mukaisesti seuraavilta/seuraaville: Helsingin kaupunki, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, Pohjanmaan hyvinvointialue, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sekä Varsinais-Suomen hyvinvointialue.

Syksyn 2025 aikana tehtyjen palvelusopimusten palveluluettelo on päivitetty. Samassa päivityksessä kukin organisaatio on kartoittanut myös ne palvelut, joiden osalta on tarvetta yhteistyöhön, toisin sanoen ne palvelut, joiden tuottamisessa omana toimintana on haasteita tai joissa alueella on mahdollisuus tarjota palvelua muille hyvinvointialueille.

Sopimuksen toteutumista seuraa yhteistyösopimuksen mukainen verkostoryhmä, jonka perustamisesta on sovittu sopimuksessa. Ryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa ja sen tehtävänä on ylläpitää ajantasaista palveluluetteloä sekä niistä ruotsinkielisistä sosiaali- ja terveyspalveluista, joissa osapuolet ovat tunnistaneet yhteistyön tarpeen, että niistä hyvinvointialueista, jotka palveluja tuottavat.

Toimintaa seurataan jatkuvasti ja arvioidaan muun muassa neuvotteluja eri palvelutuottajien kanssa. Kaikkien kaksikielisten hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän tekemän palvelukartoituksen myötä on mahdollista saada aiempaa parempi kokonaiskuva siitä, mitä palveluja voidaan tarjota yhteistyösopimuksen puitteissa. Kartoitustyön ja omien palvelujen kehittämisen myötä myös palvelutarpeen ymmärrys syvenee.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustokysymykseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu af Hällström sekä 35 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ruotsinkielisiä vammaispalveluja hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

- 7 Valtuutettu af Hällströmin aluehallitukselle osoittama kysymys ruotsinkielisistä vammaispalveluista hyvinvointialueella

Oheismateriaali

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

46/123

Aluehallitus

§ 56

13.4.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

834/00.02.01/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 57

§ 57

Vastauksen antaminen valtuutettu Hukarin ja valtuutettu Skaffarin, sekä 29 muun, aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien lasten ja nuorten tukisuhdeostoja korvaavien palvelujen toimivuutta (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Westergård Mikaela
Hokkanen Timo
Villgren Kati

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelualue integroitiin yhdeksi kokonaisuudeksi vuoden 2024 alusta, jolloin päästiin tarkastelemaan koko hyvinvointialueen tasoisesti lapsiperheiden sosiaalityön resurssia ja muun muassa palveluiden myöntämisen kriteereitä.

Todettiin, että hyvinvointialueella on kunta, jossa tukisuhdeostoihin käytetyt eurot olivat moninkertaisia muihin kuntiin verrattuna ja todella merkittäviä alueen lapsiperheiden väestöpohjaan suhteutettuina. Tukisuhdepäätökset olivat vuosien mittaisia, eikä palvelun tarvetta ollut arvioitu perheen kanssa pitkiin aikoihin. Tämän yhden kunnan alueella lapsilta ja/tai perheiltä puuttuivat lakisääteiset omatyöntekijät, joiden työ korvattiin tukisuhdeostoilla. Tilanne saatiin haltuun vuoden 2024 alkupuoliskon aikana ja kaikille alueen sosiaalihuoltoa

tarvitseville lapsille ja/tai perheille nimettiin omatyöntekijät ensimmäisen puolen vuoden aikana.

Tästä alkoi kehitys, jossa lapsi/perhe sai omatyöntekijän, jonka kanssa lähdettiin arvioimaan sen hetkistä tuen tarvetta ja olemassa olevien tukitoimien vaikuttavuutta. Useissa tapauksissa tuen tarvetta ei enää ollut tai se ei ollut vaikuttavaa, jolloin omatyöntekijä otti aktiivisen roolin lapsen/perheen tukemisessa ja mahdollisten muiden palvelujen arvioimisessa yhdessä perheen kanssa.

Tukisuhdeostoihin käytetyt eurot ovat laskeneet kolmannekseen vuoden 2024 alusta syksyyn 2025 mennessä ja ovat nyt vakiintuneet.

1. Miten tukisuhdeostoja korvaavat palvelut ovat toimineet käytännössä ja onko niihin varattu riittävät henkilöstö- ja taloudelliset resurssit?

Edellä on avattu tukisuhdeostojen kehitystä ja siinä viitattiin lakisääteisen omatyöntekijän roolin vahvistamiseen sosiaalihuoltolain mukaisissa lapsiperheasiakkuuksissa. Sosiaalityön resurssin tarkoituksenmukainen kohdentaminen ja laadukas esihenkilötyö ovat taannet sen, että jokaisen lapsen ja perheen tilanne tarkastellaan yksilökohtaisesti ja palveluiden tarvetta sekä vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti yhdessä asiakkaiden kanssa. Monessa perheessä tukisuhdeostot ovat korvautuneet vaikuttavammalla muutostyöllä kuten perhetyö, mikä on johtanut lapsen ja perheen riittävään pärjäämiseen ja sosiaalihuollon asiakkuuden päättymiseen. Edelleen on tarjottu ja tarvittaessa ostettu (ammatillisen) tukihenkilön palvelua koko alueella.

Kevyemmän tukisuhdepalvelun osalta on vahvistettu yhteistyötä järjestöjen kanssa ja pyritty tunnistamaan lapset ja perheet, joilla ei ole sosiaalihuollon tarvetta, mutta jotka voisivat hyötyä kolmannen sektorin palveluista ja niiden tarjoamista tukisuhteista. Tämä tunnistaminen pyritään tekemään jo ensikontaktissa, sosiaalipalveluiden neuvonnassa. Tällä hetkellä tukisuhdeostojen arvioidaan olevan hyvällä tasolla ja vastaavan palvelutarvetta.

2. Miten hyvinvointialue seuraa tilanteita, joissa asiakkaan arvioitu palvelutarve ei toteudu resurssipulan vuoksi? Kirjataanko niin sanotut "ei oo" -tilanteet systemaattisesti?

Sosiaalihuollon asiakkailla on lakisääteinen oikeus saada hakemastaan palvelusta valituskelpoinen päätös. Asiakastietojärjestelmän mukaan vuonna 2024 on tehty 17 kielteistä tukisuhdepäätöstä ja vuonna 2025 vastaava luku oli 19.

Yksilöasioiden jaostoon on päätöksistä valitettu alle viisi kertaa, eikä jaosto ole näissä tilanteissa kumonnut päätöstä tai palauttanut käsiteltäväksi uudelleen.

Tähän mennessä (3/2026) tietoon on tullut yksi hallinto-oikeuteen edennyt valitus, joka koski päätöstä tukiperhepalvelun epäämistä. Hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

3. Onko hyvinvointialueella tehty seuranta tai arviointia siitä, jääkö palvelutarvetta piiloon tukisuhdeostojen vähentämisen seurauksena?

Viimeisten kuukausien aikana on vahvistettu jatkuvaa omavalvontaa ja pyritty koko ajan paremmin vastaamaan asiakkaiden tuen ja palvelujen tarpeeseen. Lapsiperheiden sosiaalipalveluissa ei tunnisteta tilanteita, joissa tukisuhdeostojen vähentäminen aiheuttaisi palvelutarpeen piiloon jäämistä.

4. Miten alue varmistaa, että asiakkaat saavat ammatillisen arvion mukaiset palvelut eikä palveluja jää saamatta resurssisyistä?

Lapsiperheiden palveluissa on vahvaa sosiaalityön osaamista ja ammattitaitoisia sosiaalihuollon ammattihenkilöitä varmistamassa lapsen ja perheen edun toteutumista. Jokaiselle asiakkaalle on nimetty omatyöntekijä ja jokaisen omatyöntekijän asiakasmäärät ovat kohtuullisia, jolloin laadukas sosiaalityö mahdollistuu. Tällä hetkellä saadaan täytettyä sosiaalityöntekijöiden ja sosiaalihojajien virat pätevillä hakijoilla sekä lapsiperheiden sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa että lastensuojelussa.

Omaa palvelutuotantoa on vahvistettu ja yhdenmukaistettu niin tukisuhteiden, perhetyön että sosiaalihojauksen osalta, joten palveluiden ostoja voidaan entistä paremmin korvata omalla palvelutuotannolla. Ammatillisen tukihenkilön palvelua ostetaan täysimääräisesti silloin, kun ko. palvelu arvioidaan vastaavan asiakkaan tuen tarvetta. Myös maksuton kotipalvelu pystyy jatkossa vastaamaan entistä moninaisemmin perheen tuen tarpeeseen, ja kotipalvelulla mahdollistetaan jatkossa

kevyempi ohjaus sekä mahdollinen tuki satunnaisissa siirtymissä paikasta toiseen.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustokysymykseen tiedoksi ja
2. todeta valtuustokysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Aluevaltuuston puheenjohtaja Katainen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.36.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutetut Hukari ja valtuutettu Skaffari sekä 29 muuta ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 aluehallitukselle osoitetun kysymyksen koskien lasten ja nuorten tukisuhdeostoja korvaavien palvelujen toimivuutta.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 8 Valtuutettu Hukarin ja valtuutettu Skaffarin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien lasten ja nuorten tukisuhdeostoja korvaavien palvelujen toimivuutta

Oheismateriaali

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

51/123

Aluehallitus

§ 57

13.4.2026

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

827/00.02.01/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 58

§ 58

Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja 34 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikääntyneiden arvokasta kohtelua ja turvallista hoitoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Suominen Tuula
Turunen Timo

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pitää ikääntyneiden arvokasta, turvallista ja kunnioittavaa kohtelua hoivatyön keskeisenä lähtökohtana. Jokainen epäasiallisen kohtelun tapaus on liikaa, eikä minkäänlaista kaltoinkohtelua hyväksytä. Hyvinvointialueella suhtaudutaan vakavasti julkisuudessa esiin nousseisiin huoliin ja niiden herättämiin kysymyksiin ikääntyneiden palveluiden laadusta.

Ikääntyneiden ympärivuorokautisissa asumisyksiköissä toiminta perustuu lainsäädäntöön, eettisiin periaatteisiin sekä asiakaslähtöisyyteen. Aukkaiden itsemääräämisoikeutta, yksilöllisiä tarpeita ja ihmisarvoa kunnioitetaan osana päivittäistä hoitoa ja palvelua. Tämä näkyy muun muassa henkilökohtaisissa hoito- ja palvelusuunnitelmissa, asukkaan kuulemisessa sekä omaisten kanssa tehtävässä yhteistyössä.

Henkilöstön osaamista arvostavan kohtaamisen vahvistamisessa tuetaan perehdytyksellä, jatkuvalla koulutuksella sekä esihenkilötyöllä. Tavoitteena on avoin ja turvallinen toimintakulttuuri, jossa epäkohtien esiin nostaminen on mahdollista ja toivottua.

Hoidon laatua ja turvallisuutta seurataan useilla toisiaan täydentävillä keinoilla. Hyvinvointialueella toteutetaan omavalvontaa, joka kattaa sekä oman palvelutuotannon että ostopalvelut. Omavalvonnan avulla seurataan muun muassa henkilöstömitoitusta, lääkehoidon toteutusta, kirjaamisen laatua ja poikkeamien käsittelyä.

Lisäksi hyvinvointialue tekee yhteistyötä muiden valvovien viranomaisten kanssa. Havaittuihin epäkohtiin puututaan viivytyksettä, ja tarvittaessa yksiköitä ohjataan korjaaviin toimenpiteisiin sekä tehostettuun seurantaan.

Turvallinen ja laadukas hoito edellyttää riittäviä henkilöstöresursseja ja osaavaa henkilöstöä. Henkilöstömitoitus perustuu asiakkaiden yksilölliseen palvelutarpeeseen, jota arvioidaan säännöllisesti. Arvioinnissa hyödynnetään yhtenäisiä arviointimenetelmiä sekä moniammatillista asiantuntemusta.

Hyvinvointialue panostaa henkilöstön saatavuuteen, pysyvyyteen ja osaamisen kehittämiseen. Sijaisjärjestelyjen toimivuuteen, perehdytykseen ja esihenkilötyön tukeen kiinnitetään erityistä huomiota, jotta hoidon jatkuvuus ja turvallisuus voidaan varmistaa kaikissa tilanteissa.

Hyvinvointialue kehittää ikääntyneiden palveluita jatkuvasti. Keskeisiä keinoja epäkohtien ehkäisemiseksi ovat omavalvonnan vahvistaminen, henkilöstön osaamisen kehittäminen, avoimen toimintakulttuurin edistäminen sekä asiakkaiden ja omaisten palautteen systemaattinen hyödyntäminen.

Tavoitteena on, että mahdolliset riskit tunnistetaan varhain ja niihin reagoidaan ajoissa. Hyvinvointialue seuraa aktiivisesti palveluiden laatua ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta ikääntyneet voivat elää turvallisesti, arvokkaasti ja hyvin hoidettuina.

Hyvinvointialueen omassa asumispalvelutuotannossa on aloitettu vuoden 2026 alkupuolella Unelmien asumispalvelut-projekti, jossa keskitytään asiakaskokemuksen ja palvelun laadun systemaattiseen parantamiseen.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Alaviiri sekä 34 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ikääntyneiden arvokasta kohtelua ja turvallista hoitoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

1 Valtuutettu Alaviirin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien ikääntyneiden arvokasta kohtelua ja turvallista hoitoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liitteet

Numero Otsikko

9 Valtuutettu Alaviirin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien ikääntyneiden arvokasta kohtelua ja turvallista hoitoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella

823/00.02.01/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 59

§ 59

Vastauksen antaminen valtuutettu Alaviirin ja 30 muun aluehallitukselle osoittama kysymykseen koskien vaativaa käyttäytymistä ja monialaisia haasteita omaavien lasten tukemista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Westergård Mikaela

Villgren Kati

Laine Maaret

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueen palvelustrategian muutoslupauksen mukaisesti lasten ja nuorten ensisijaisia palveluja kehitetään. Kehittäminen kohdistuu erityisesti opiskeluhooltoon, mutta tässä yhteydessä tullaan kehittämään myös lastensuojelun ja koulujen välistä yhteistyötä opiskeluhooltoon unohtamatta.

Opiskeluhoollon psykologit, kuraattorit, terveydenhoitajat ja lääkärit ovat oppilaitoksissa tarjoamassa palvelua lapsille ja nuorille opettajien ja rehtoreiden tukena. Lasten ja nuorten käyttäytymisoireet olivat psykologien antamien palvelun syy 39 %:ssa asiakaskirjauksista vuonna 2025.

Hyvinvointialueella on yhdessä Espoon kaupungin opetustoimen kanssa valmistelussa aggressiivisesti käyttäytyvän lapsen palvelupolku. Palvelupolussa on määritelty hyvinvointialueen rooli yhteistyössä opetustoimen

kanssa. Tämän palvelupolun pohjalta voidaan edistää yhteistyötä ja palvelupolkumallia myös muiden koulutuksen järjestäjien kanssa koko hyvinvointialueen osalta. Palvelupolku selkiyttää eri toimijoiden roolia ja yhteistyötä niin, että lapsi saa tarvittavan tuen ja kukaan toimija ei jää yksin.

Lastensuojelusta pyritään aina tukemaan lasta ja räätälöimään tukea, mikäli lapsi on suojelun tarpeessa. Varhaisemman tuen tarpeesta vastataan perhesosiaalityön keinoin. Sosiaalihuoltolain mukaisen erityistä tukea tarvitsevan lapsen ja lastensuojelua tarvitsevan lapsen välinen ero on lainsäädännössä epäselvä ja tämä on tunnistettu Sosiaali- ja terveysministeriön asettaman työryhmän sosiaalihuollon palvelu-uudistusraportissa.

Lastensuojeluilmoitusten suurimmat ilmoittajatahot ovat opetustoimi ja poliisi. Lastensuojeluilmoitusten määrä on kasvanut joka vuosi. Vuodesta 2024 vuoteen 2025 kasvua oli 10 prosenttia. Lastensuojeluilmoitukset kohdistuvat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella noin yhdeksään prosenttiin alaikäisestä väestöstä. Tämä luku ei ole ollut nousussa, vaan samoista lapsista tehdään useampia lastensuojeluilmoituksia. Lastensuojelun ja koulujen välisen yhteistyön kannalta on tärkeää parantaa tiedonkulkua, kehittää yhteydenpitoa lastensuojeluilmoituksen käsittelyssä ja linkittää opiskeluhoitoa tarvittaessa vahvemmin mukaan.

Lastensuojelussa jokaisen lapsen tilannetta arvioidaan yksiköllisesti ja tukitoimet asetetaan yksilöllisen tuen tarpeen mukaisesti. Lapsi voi toimia eri tavoin eri ympäristöissä. Tämä edellyttää moniammatillista yhteistyötä yhtenäisen tilannearvion muodostamiseksi. Tilanteissa, joissa lapsella on paljon tuen tarvetta, on tärkeää, että asianomaisten toimijoiden kanssa sovitetaan tukitoimet yhteen. Lastensuojelun toimesta järjestetään verkostokokouksia. Verkoston jäsen voi myös pyytää lastensuojelulta verkostokokouksen järjestämistä. On tärkeää luoda yhteinen tilannekuva, tavoitteet ja suunnitelma. Lastensuojelun keinoilla pyritään ensisijaisesti vaikuttamaan lapsen kasvuolosuhteisiin. Kasvuolosuhteisiin vaikutetaan ensisijaisesti avohuollon tukitoimilla, joita ovat esimerkiksi sosiaalityö, sosiaaliohjaus, perhetyö, tehostettu perhetyö, MDFT-terapia ja perhekuntoutus. Lapsen sijoittaminen kodin ulkopuolelle on viimesijainen keino ja edellyttää lastensuojelulain mukaisen huostaanoton kriteereiden täyttymistä. Sijoituksen jälkeenkin lapsi voi jatkaa samassa koulussa ja tarvita vahvaa tukea eri toimijoilta.

Lisäksi hyvinvointialueelle on perustettu uusi kehityksellisen tuen erityispalvelut-yksikkö, jonka asiakasryhmänä ovat kaikenikäiset henkilöt, joilla on kehityksellisiä häiriöitä, erityisesti kehitysvammaiset ja autismikirjon henkilöt. Yksikön tavoitteena on parantaa asiakkaiden ja asiakasperheiden palveluprosessia, sillä kehityksellisten häiriöiden hoito ja tuki on ollut hajautunutta. Yksikkö tekee tiivistä yhteistyötä sisäisesti sekä erikoissairaanhoidon kanssa ja uudet toimintamallit ja konsultaatorakenteet ovat kehitysvaiheessa.

Uudenmaan hyvinvointialueiden lastensuojelut, Helsingin kaupungin lastensuojelu ja HUS-yhtymän nuorisopsykiatria kehittävät ja ottavat käyttöön verkostoyhteistyön mallia. Kehittämistä toteutetaan ESR-hankerahoituksella ajalla 1.9.2025–31.12.2027. Verkostoyhteistyömallin kehittämisessä tavoitteena on, että yhteisasiakkuuksissa laaditaan lapsikeskeisesti yhteiset tavoitteet ja suunnitelma. Kehittämishankkeen aikana kokeillaan erilaisiin tilanteisiin toimintamalleja, esimerkiksi kotiin jumiutuneen nuoren toimintamalli, kriisitilanteen toimintamalli ja itsetuhoisesti käyttäytyvän nuoren toimintamalli. Lastensuojelun liikkuvat palvelut ovat tässä kehittämisessä mukana sosiaalityön lisäksi.

Hankkeen toisena osatavoitteena on kehittää ja ottaa käyttöön hybridimuotoiseen lastensuojelun laitoshoidon ja yliopistosairaalaatasoisen nuorisopsykiatrian yksikköön soveltuva tutkimusperustainen toiminta- ja hoitomalli.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja

2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Alaviiri sekä 30 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien vaativaa käyttäytymistä ja monialaisia haasteita omaavien lasten tukemista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

- 10 Valtuutettu Alaviirin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien vaativaa käyttäytymistä ja monialaisia haasteita omaavien lasten tukemista Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

60/123

Aluehallitus

§ 59

13.4.2026

Päätöshistoria

824/00.02.01/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 60

§ 60

**Vastauksen antaminen valtuutettu Cederlöfin ja 21
aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien
ikäntyneiden palveluasumisen saatavuutta ruotsiksi Espoossa
(AV)**

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Suominen Tuula

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen
aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ylläpitää ja hankkii
asumispalveluja siten, että Espoossa ja lähikunnissa on
ruotsinkielisiä tai aidosti kaksikielisiä palveluasumisen
yksiköitä. Eryteisesti muistisairaille ruotsinkielisille pyritään
tarjoamaan kielellisesti turvallinen hoivaympäristö.
Palvelupaikka ei aina sijaitse aivan omassa kaupunginosassa,
mutta kieliperusteinen sijoittaminen voidaan perustellusti
tehdä myös yli kuntarajojen hyvinvointialueen sisällä, mikäli se
asiakkaan ja hänen läheisensä näkökulmasta on
tarkoituksenmukaista.

Kaikki asumispalveluihin hakeutuminen kulkee Seniori-infon
kautta. Seniori-info palvelee suomeksi ja ruotsiksi, tekee
palvelutarpeen arvioinnin, huomioi ruotsinkielisen
palvelutarpeen jo arviointivaiheessa ja pyrkii etsimään
vaihtoehtoja, jossa kieli, hoidon tarve ja elämäntilanne

kohtaavat. Tämä ehkäisee tilannetta, jossa ruotsinkielinen ikääntynyt ohjautuisi sattumanvaraisesti suomenkieliseen yksikköön.

Lakisääteisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen tulee tarjota ikääntyneelle ympärivuorokautisen palveluasumisen paikkaa viimeistään 90 vrk:n kuluessa hakemuksen vireilletulosta. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että välttämättä juuri sillä hetkellä ei välttämättä ole tarjolla ikääntyneiden toiveiden mukaista paikkaa. Tällöin tarjoamme kuitenkin mahdollisuuden siirtyä myöhemmin toiseen yksikköön mahdollisen paikan vapauduttua.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen investointiohjelmassa on varaus uuteen ikääntyneiden asumisyksikköön Espoossa, johon olisi tarkoitus tulla sekä yhteisöllistä asumista että ympärivuorokautista asumista. Hankesuunnitelman on tavoitteena tulla aluehallituksen käsittelyyn kuluvan vuoden aikana. Uudiskohteen myötä on mahdollista kasvattaa ruotsinkielistä ja/tai aidosti kaksikielistä palvelutarjontaa omassa toiminnassa.

Ikääntyneiden asumispalveluista lähes 70 % on ostopalveluja. Nykyiselläänkin merkittävä osa ruotsinkielisistä paikoista hankintaan yksityisen tai kolmannen sektorin toimijoilta. Käymme jatkuvasti neuvotteluja yksityisten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ruotsinkielisten ja/tai aidosti kaksikielisten yksiköiden lisäämiseksi.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
1. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Cederlöf sekä 21 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ikääntyneiden palveluasumisen saatavuutta ruotsiksi Espoossa.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

- 11 Valtuutettu Cederlöfin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien ikääntyneiden palveluasumisen saatavuutta ruotsiksi Espoossa

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

814/00.02.01/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 61

§ 61

Vastauksen antaminen valtuutettu Westerholmin ja 25 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien sopimuspalokuntia (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ihamäki Veli-Pekka

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueella on pelastustoimen järjestämisvastuu. Pelastustoimen tuottamisesta vastaa pelastuslaitos. Sen lisäksi on tehty palokuntasopimus alueen 40 vapaaehtoisen palokuntayhdistyksen kanssa, jolloin nämä ovat pelastuslain tarkoittamia sopimuspalokuntia. Sopimuspalokunnat ovat tärkeä osa hyvinvointialueen pelastustoimen järjestelmää.

Sopimuspalokuntien toimintaedellytykset on otettu huomioon palokuntasopimuksessa. Sen mukaan "Länsi-Uudenmaan pelastustoimen alueella on sopimuspalokuntajärjestelmä, joka on alueen riskeihin nähden tarkoituksenmukainen. Sopijaosapuolet kehittävät järjestelmää yhteistyössä, ja se toteutetaan kustannustehokkaasti." Sopimuksen mukaan hyvinvointialue antaa sopimuspalokuntien käyttöön ajoneuvokaluston, henkilökohtaiset suojarusteet, perus- ja täydennyskoulutusta sekä pelastustoiminnan tarpeiden mukaiset toimitilat. Lisäksi hyvinvointialue tukee sopimuspalokuntien toimintaa valmiuskorvauksen muodossa, sekä muun muassa tukee nuoriso-osastojen toimintaa.

Palokuntasopimukset ovat jo nyt toistaiseksi voimassa olevia. Nykyistä palokuntasopimusta on päivitetty yhteistyössä sopimuspalokuntien kanssa entistä selkeämmäksi. Uusi sopimus astuu voimaan heinäkuussa 2026. Korvausten määrä vaihtelee vuosittain yhdenmukaisin perustein, riippuen toteumasta ja sopimuspalokuntien tuottamasta palvelusta. Maksettaviin korvauksiin tehdään vuosittain myös indeksitarkistukset. Palokunnat arvoivat itse tulevan vuoden velvoitteensa eli tuotettavat palvelut, ja allekirjoittavat sopimuksen vuosiliitteen oman toimintansa arvioinnin jälkeen, yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa. Ennustettavuus on hyvällä tasolla. Vuoden 2025 alussa palokuntien tekemän arvion korvauksien suuruuksiin vaikuttavista tuotettavista palveluista ja vuoden lopussa tehdyn tarkistuksen erotus oli käytännössä 0 %.

Pelastuslaitoksen ja sopimuspalokuntien välisellä yhteistyöllä on selkeät rakenteet. Rakenne perustuu pelastustoimen palvelutasopäätökseen, palokuntasopimuksiin ja yhteistyösuunnitelmaan. Rakenteeseen kuuluu mm. pelastuslaitoksen VPK-työryhmä, sopimuspalokuntien neuvottelukunta sekä kolme kertaa vuodessa alueittain (Espoo/Kirkkonummi, Lohja, Raasepori) järjestettävät VPK-päällikköpalaverit. Lisäksi vuosittain järjestetään seminaareja, auditointeja, sekä koulutustilaisuuksia. Yhteistyön toimivuutta mitataan vuosittain kyselyllä. Vuoden 2025 kyselyssä hälytystehtävissä tapahtuvan yhteistyön 83 % sopimuspalokuntien vastaajista ja 86 % pelastuslaitoksen vastaajista koki yhteistyön hyväksi tai erittäin hyväksi.

Kuntien ja hyvinvointialueen pelastuslaitoksen välinen yhteistyö on ollut hyvää jo kauan ennen hyvinvointialueiden perustamista, jolloin kunnat vastasivat pelastustoimen järjestämisestä yhteistyössä. Viime vuonna aloittanut valmiuden, varautumisen ja väestönsuojelun yhteistyöryhmä parantaa yhteistyötä entisestään. Ryhmässä ovat edustettuina mm. kaikki alueen kunnat. Yhteistyötä sekä kuntien että alueen sopimuspalokuntien kanssa pyritään parantamaan jatkuvasti.

Talousarvioneuvottelujen pöytäkirjamerkinän mukaisesti Valmius- ja turvallisuuslautakunnalle tuodaan keväällä 2026 katsaus sopimuspalokuntien kiinteistökorvauksien tasosta. Kerättyä tietoa tullaan hyödyntämään myös mahdollisten virheiden korjaamiseen. Tavoitteena se, että sopimuspalokunnille maksettavat kiinteistökorvaukset ovat

palokuntasopimusten mukaisia, ja että sopimuspalokunnat ovat kiinteistökorvaustenkin osalta yhdenvertaisessa asemassa.

Hyvinvointialue maksaa jo nyt kiinteistökorvausta niistä sopimuspalokuntien omistamista tiloista, joita tarvitaan alueen pelastustoimen tarpeisiin. Alueilla, jossa sopimuspalokunnat eivät omista paloasemia, hyvinvointialue vuokraa tilat kunnilta, ja antaa tarvittavat tilat sopimuspalokunnan käyttöön.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Westerholm sekä 25 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien sopimuspalokuntien kanssa tehtävää yhteistyötä.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi

pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

- 12 Valtuutettu Westerholmin aluehallitukselle osoittama kysymys koskien sopimuspalokuntia

Oheismateriaali**Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

825/00.02.01/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 62

§ 62

Vastauksen antaminen valtuutettu Frantsi-Lankian ja 29 muun aluehallitukselle osoittamaan kysymykseen koskien ikäihmisten hoivapalveluiden tilannetta ja valvontaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Suominen Tuula
Janhunen Katja

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Aluehallitus seuraa hyvinvointialueen toiminnan tilannekuvaa TAHTI-raportoinnin kautta. Aluehallitukselle tuodaan tiedoksi myös vireillä olevat valvonta-asiat. Palvelut ja henkilöstölautakunta käsittelee vuosittain omavalvonnan toteutumista ja sosiaali- ja potilasasiamiehen selvityksen.

Osana sisäistä valvontaa omavalvonta tähtää palvelujen laadun, turvallisuuden ja palvelutasovaatimusten täyttymiseen. Omavalvonnan tarkoituksena on tuottaa palvelujen järjestämistä ja tuottamista koskevaa ennakoivaa, toiminnan aikaista ja jälkikäteistä laadun- ja riskienhallintaa sekä toiminnan jatkuvuuden varmistamista. Näillä toimenpiteillä edistetään osaltaan asiakas- ja potilasturvallisuuden toteutumista koko hyvinvointialueen palveluissa.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta (741/2023) edellyttää omavalvonnan säännöllistä raportointia sekä palvelunjärjestäjä- että palveluntuottajatasolla. Lain 26 §:n mukaisesti omavalvontaohjelman toteutumisen seurantaan perustuvat havainnot sekä niiden perusteella tehdyt toimenpiteet on julkaistava neljän kuukauden välein julkisessa tietoverkossa tai muilla niiden julkisuutta edistävillä tavoilla.

Omavalvontaohjelman raportti vuodelta 2025 kokoaa yhteen keskeiset havainnot ja toimenpiteet palvelujen asiakas- ja potilasturvallisuuden varmistamiseksi. Raportti sisältää tiedot vuoden aikana ilmoitetuista potilas- ja asiakasturvallisuuden vaaratapahtumista sekä epäkohtailmoituksista ja niiden perusteella toteutetuista kehittämistoimista. Lisäksi raportissa esitetään selvitys järjestäjävastuullisen palvelujen omavalvonnan toteutumisesta vuonna 2025 sekä yhteenveto valvovien viranomaisten käsiteltäväksi tulleista valvonta-asioista ja niihin saaduista päätöksistä. Raportti tukee toiminnan läpinäkyvyyttä, jatkuvaa parantamista sekä omavalvonnan systemaattista kehittämistä osana hyvinvointialueen sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Vuoden 2025 omavalvonnan tilannekuva sekä sosiaali- ja potilasasiahenkilön selvitys on käsitelty lautakunnassa 10.3.2026 § 3 ja 4.

Ikääntyneiden hoivan tarvetta arvioidaan säännöllisesti. Käytännössä käytetään valtakunnallisesti yhtenäinen menetelmä, RAI-arviointi. Arviointi tuottaa vertailukelpoista tietoa toimintakyvystä ml. muisti ja mieliala, hoitoisuudesta ja riskitekijöistä. Arviointia tehdään puolen vuoden välein tai asiakkaan toimintakyvyn muuttuessa.

Palvelujen laatua seurataan myös tiedolla:

- RAI-tulokset (esim. kaatumat, ravitsemus, lääkitys, elämänlaatu)
- Asiakastyytyväisyys ja palautteet
- Henkilöstömitoitus (vähintään 0,60 ympärivuorokautisessa hoidossa)
-

Poikkeamat ja vaaratapahtumat

Ikääntyneiden palveluissa henkilöstömitoituksesta on säädetty koskien ympärivuorokautista palveluasumista. Henkilöstömitoituksen tulee olla vähintään 0,6 työntekijää

hoidettavaa kohti. Lähtökohtaisesti vähintään lakisääteinen mitoitus toteutuu kaikissa yksiköissä koko ajan.

Mitoituksen toteutumista omassa tuotannossa sekä ostopalveluissa seurataan valvontakäyntien, palautteiden ja muistutusten käsittelyn yhteydessä sekä tarvittaessa tehtävillä keskitetyillä seurannoilla. Lisäksi THL toteuttaa kahdesti vuodessa seurantakyselyn. Tällä hetkellä mitoitus on lakisääteisellä tasolla. Monissa yksiköissä mitoitus ylittää vähimmäismitoituksen johtuen muun muassa yksikön tiloista tai asiakkaiden tarpeista (lyhytaikaisen hoidon paikat, psykogeriatriset yksiköt, saattohoitotilanteet).

Hoitohenkilöstön kielitaito varmistetaan rekrytointivaiheessa. Perehdytysohjelma ja kaikille pakolliset täydennyskoulutukset varmistavat tarvittavan osaamisen ja sen, että muun muassa lääkehoitoluvat tulevat suoritetuksi. Palveluyksiköissä valvontaa toteutetaan omavalvonnallisesti vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoitusten, muistutusten ja saadun palautteen perusteella. Vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoitukset ovat keskeisin omavalvonnallinen keino, jonka perusteella vähintään neljän kuukauden välein toteutuvan omavalvonnan seurantaraportoinnin yhteydessä tunnistetaan kehittämistoimia edellyttävät asiat. Raportoinnin perusteella päivitetään myös vuosittain lääkehoitosuunnitelma ja arvioidaan lääkehoitolupien laajuus. Esihenkilöt käyvät työntekijäkohtaisesti tavoite- ja kehityskeskustelut kahdesti vuodessa, jossa arvioidaan kunkin työntekijän yksilöllinen osaamis- ja täydennyskoulutustarve.

Ostopalvelusopimuksissa edellytetään henkilöstöltä kielitaitoa. Esimerkiksi kotihoidon palvelua hankittaessa edellytetään seuraavaa:

Palveluntuottajan vastuuhenkilöltä vaaditaan itsenäinen kielitaito C 1–2, mikäli vastuuhenkilön äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi. Henkilöstöllä tulee olla riittävä, työn suorittamiseen vaadittava suullinen ja kirjallinen suomen tai ruotsin kielen taito. Työntekijällä tulee olla laadukkaan hoidon varmistamiseksi vähintään itsenäisen kielitaidon perustaso B2. Palveluntuottajan vastuulla on arvioida työntekijän riittävä kielitaito itsenäisen asiakastyön suorittamiseen. Riittävää kielitaitoa arvioitaessa on huomioitava kirjaaminen sekä asiakkaiden ja omaisten kanssa kommunikointi. Työntekijöiden, jotka ovat suorittaneet sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnon muulla kielellä kuin suomi tai ruotsi, tulee varmistaa kielitaitonsa virallisella kokeella. Jos työntekijä on

suorittanut sosiaali- ja terveysalan tutkinnon suomeksi tai ruotsiksi, mutta äidinkieli ei ole suomi tai ruotsi, palveluntuottajan vastuulla on arvioida, onko kielitaito vähintään tasolla B2. Palveluntuottaja voi kielitaidon varmistamiseksi ohjata työntekijän kielikokeeseen.

Ikääntyneiden asumisen ostopalvelusopimuksessa edellytyksenä on, että palveluntuottajan henkilöstöllä on hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä suullinen ja kirjallinen kielitaito, jonka palveluntuottaja on varmistanut.

Riittävä kielitaito tarkoittaa sitä, että henkilöstö pystyy hoivakodin palvelukielellä keskustelemaan ammatillisesti asiakkaiden, läheisten, muun henkilöstön ja yhteistyötahojen kanssa sekä tekemään tarvittavat asiakkaan asiakirjamerkinnät.

Henkilökunnan kielitaidon varmistaminen on yksi osa palveluntuottajien valvontaa. Henkilökuntaa haastatellaan valvontakäynneillä ja kielitaito huomioidaan myös asiakastietojärjestelmän kirjauksia tarkistettaessa. Tarvittaessa valvonnassa voidaan pyytää palveluntuottajalta tarkempia selvityksiä henkilökunnan kielitaidosta ja henkilökunnan puutteellisesta kielitaidosta on myös reklamoitu. Hyvinvointialue tarjoaa säännöllisesti henkilöstölle kielikoulutusta ja useilla palveluntuottajilla on tällä hetkellä omia kehittämishankkeita henkilökunnan kielitaidon parantamiseksi.

Lääkehoidon toteuttaminen perustuu sosiaali- ja terveysministeriön turvallinen lääkehoito -oppaaseen, hyvinvointialueen ja palveluyksikön sekä viime kädessä palvelupisteen lääkehoitosuunnitelmaan sekä hoitavan lääkärin määräyksiin. Kaikki lääkehoitoon osallistuvat työntekijät ovat suorittaneet ammattitutkinnon lisäksi lääkehoidon osaamisen varmistamisen prosessin sekä tarvittaessa vaativan lääkehoidon lääkehoitoluvan, joka sisältää teorialentit ja käytännön näytöt.

Lääkehoidon poikkeamista tehdään vaaratapahtumailmoitus laadun- ja riskienhallinnanjärjestelmään ja ne käsitellään yhteisesti yksikössä. Käsitely on erityisen tärkeää, jotta läheltä piti -tilanteista ja vaaratapahtumista opitaan ja toimintaa voidaan kehittää. Vakavassa vaaratapahtumassa, jossa asiakkaalle on aiheutunut tai olisi voinut aiheutua vakavaa tai huomattavaa pysyvää haittaa, hyvinvointialueen laatu- ja asiakasturvallisuus vastuuyksikkö vastaa tapahtuman tutkinnasta.

Lääkehoitolupien ja poikkeamailmoitusten määrän ja laadun käsittely ja seuranta kuuluu osana omien ja ostopalveluntuottajien omavalvontaa ja toteutuu pääosin esihenkilötyönä omavalvontasuunnitelmien mukaisesti. Osana hyvinvointialueen palveluntuottajien valvontaa seurataan lääkehoitoluvan suorittaneiden työntekijän määrää yksikössä ja toteutuneessa toiminnassa, mm. työvuorosuunnittelussa. Lääkehoidon osaamisen ja toteutumisen seuranta tehdään myös asiakastietojärjestelmän kirjauksia tarkastamalla.

Kaikissa vakavissa ja merkittävässä laatupoikkeamissa toimitaan hyvinvointialueen kohdassa 3.1.4 kuvatun prosessin mukaisesti sekä omassa tuotannossa että ostopalveluissa. Prosessi kattaa tapahtuman ilmoittamisen, esihenkilön tekemän ensiarvion, toimenpiteiden suunnittelun ja toteutuksen sekä tarvittaessa omavalvontapalveluiden tekemän reaktiivisen valvonnan tai vakavan vaaratapahtuman tutkinnan. Jokainen merkittävä poikkeama (epäkohta tai vaaratapahtuma) selvitetään ja varmistetaan, että sovitut toimenpiteet toimeenpannaan.

Viimeaikaisissa vakavissa tapauksissa toteutetut konkreettiset toimenpiteet ovat sisältäneet välittömät korjaustoimet toimintayksiköissä, kuten lääkehoidon prosessien täsmentämisen, työntekijöiden turvallisuusperehdytyksen vahvistamisen ja rajoitustoimien kirjaamiskäytäntöjen tarkentamisen. Esihenkilöille on annettu kohdennettua tukea muun muassa työvuorosuunnittelun ja osaamisen seurannan tiukentamiseksi yksiköissä, joissa poikkeamia on ilmennyt. Lisäksi palveluntuottajille on annettu korjausmääräyksiä, joiden toteutumista seurataan asetetuissa määräajoissa. Järjestäjätasolla asiakasturvallisuutta on vahvistettu ohjeistusten ja valvontakäytäntöjen yhdenmukaistamisella, epäkohtailmoittamisen prosessikuvausten päivityksillä sekä henkilöstölle tarjotulla tuella tapahtumien analysoinnissa. Lisäksi on rakennettu mittaristo ja otettu käyttöön organisaation läpileikkaava raportointi merkittävistä valvontahavainnoista ja vakavista vaaratapahtumista, joka mahdollistaa laaja-alaiset kehittämistoimet ja niiden toteutumisen seurannan koko organisaatiossa.

Tehostettua valvontaa käytetään silloin, kun palveluntuottajan toiminnassa havaitaan toistuvia puutteita tai sovittuja korjauksia ei toteuteta määräajassa. Tehostetussa valvonnassa asetetaan selkeät määräajat ja vaatimukset epäkohtien poistamiseksi, seurataan edistymistä tiiviisti

raporttien ja valvontakäyntien avulla sekä arvioidaan korjausten pysyvyyttä ennen valvonnan purkamista; kun epäkohtien voidaan todeta luotettavasti korjautuneen, yksikkö palautetaan normaaliin valvontamenettelyyn. Ostopalveluissa valvontaa täydennetään sopimuksen mukaisella reklamaatioprosessilla, joka voi sisältää kirjallisen huomautuksen, sopimussakon ja vakavissa tai toistuvissa laatuongelmissa sopimuksen irtisanomisen, mikä varmistaa palveluntuottajan veloitteiden toteutumisen ja antaa mahdollisuuden puuttua epäkohtiin järeästi.

Jotta vakavista tapahtumista seuraa pysyviä ja rakenteellisia parannuksia, hyvinvointialueessa on vahvistettu useita pitkäjänteisiä toimenpiteitä. Omavalvonnan osaamista vahvistetaan siten, että esihenkilöille ja henkilöstölle järjestetään koulutuksia ilmoitusvelvollisuudesta, ilmoitusten käsittelystä ja korjaavista toimenpiteistä, ja sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle on otettu käyttöön pakollinen omavalvonnan koulutus työsuhteen alussa.

Omavalvonnan toimintamalleja yhdenmukaistetaan päivittämällä omavalvontaohjelma vuoden 2026 lopulla, tarkistamalla hyvinvointialueen lääkehoitosuunnitelma (päivitetty helmikuussa 2026) sekä päivittämällä yksiköiden lääkehoitosuunnitelmat maaliskuu-huhtikuussa ja esihenkilötyön omavalvontaprosessit, joiden jalkautus alkaa huhtikuussa esihenkilökoulutuksilla.

Systemaattista raportointia systematisoidaan sisällyttämällä vaaratapahtuma- ja epäkohtailmoituksiin, valvontahavaintoihin ja reklamaatioihin perustuvat kehittämistoimet osaksi palveluyksiköiden määrävuosittaista omavalvonnan raportointia. Lisäksi lääkehoitolupien ja osaamisen seuranta koskee sekä omia yksiköitä että ostopalveluja, ja tulevaisuudessa suunnitellaan osaamisen varmistamisen (esimerkiksi lääkehoitolupa) integroimista työvuorosuunnitteluun. Tietojärjestelmien kirjaamisten auditoinnit tuottavat tietoa muun muassa kielitaidon ja lääkehoidon prosessien toteutumisesta. Näillä toimenpiteillä varmistetaan, että yksittäisiin vakaviin tapauksiin reagointi johtaa koko hyvinvointialueen laajuisesti pysyviin ja järjestelmällisesti seurattaviin parannuksiin.

Ikääntyneiden sosiaalipalvelujen saatavuutta seurataan säännöllisesti. Tietoa palvelujen saatavuudesta kootaan kuukausittain TAHTI-raporttiin. Laki sääteisesti tiedot

palvelujen saatavuudesta julkaistaan kaksi kertaa vuodessa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Palvelutarpeenarviointi: Lainsäädännön mukaan kiireetön arviointi on aloitettava viimeistään 7. arkipäivänä yhteydenotosta (SHL §36). Palvelutarpeen arviointi toteutuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella asiakkaan tilanteen mukaisesti 1-7 arkipäivän kuluessa. Kiireellisen avun tarve on arvioitu välittömästi ja myönnettyt palvelut järjestetty viipymättä.

Säännöllinen kotihoito: Lainsäädännön mukaan päätös tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella palvelu on alkanut 1-7 vuorokauden sisällä palvelutarpeen toteamisesta.

Omaishoidon tuki: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL §45 ja Vanhuspalvelulaki §18). Myönnetään takautuvasti hakemuksen saapumispäivästä lähtien. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella keskimääräinen odotusaika on 24 vrk. Hakemuksen saapumisesta päätökseen ei ajalla 1.7 – 31.12.2025 kenelläkään asiakkaalla ole kestänyt yli 90 vrk hakemuksen vireilletulosta päätökseen.

Pitkäaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen: Lainsäädännön mukaan päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä ja päätös on toimeenpantava viimeistään 3 kuukauden kuluttua asian vireilletulosta (SHL § 45 ja Vanhuspalvelulaki § 18). Pääosin toteutuu 90 vrk:n sisällä. Keskimääräinen odotusaika 42 vrk. Yli 3 kk odottaneita seuranta-aikana (1.7 – 31.12.2025) yhteensä 1 asiakkaalla vireilletulosta paikan saamiseen.

Ikääntyneiden palveluja on saatavissa lakisääteisissä määrärajoissa. Palvelujen odotusaikoja seurataan viikoittain ja mikäli odotusajat palveluihin näyttävät kasvavan, arvioidaan tilannekohtaisesti tarvittavia toimenpiteitä. Palvelujen saatavuuden turvaamiseksi tehdään jatkuvasti tiivistä yhteistyötä oman toiminnan lisäksi yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen tiedoksi, ja
2. todeta aluehallitukselle osoitetun kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Jäsen Haapaniemi oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.40-12.41.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Frantsi-Lankia sekä 29 muuta valtuutettua osoittivat aluevaltuuston kokouksessa 24.2.2026 § 13 aluehallitukselle kysymyksen koskien ikäihmisten hoivapalveluiden tilannetta ja valvontaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella.

Toimivalta

Hallintosäännön 27 §:n mukaan valtuutetut voivat osoittaa aluehallitukselle kysymyksen hyvinvointialueen tai hyvinvointialuekonsernin hallintoa koskevasta asiasta.

Jos kysymyksen on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, aluehallituksen on annettava vastauksensa kysymykseen viimeistään siinä kokouksessa, joka yhdeksän viikon kuluttua kysymyksen aluevaltuuston sihteerille antamisesta ensiksi pidetään, tai ilmoitettava syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu vielä antaa. Kysymys ja siihen annettu vastaus tai ilmoitus vastauksen antamatta jättämisen syystä on otettava aluevaltuuston kokouksen esityslistalle.

Liitteet

- 13 Valtuutettu Frantsi-Lankian aluehallitukselle osoittama kysymys koskien ikäihmisten hoivapalveluiden tilannetta ja valvontaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

76/123

Aluehallitus

§ 62

13.4.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Päätöshistoria

5150/00.02.01/2025

Aluehallitus 13.4.2026 § 63

§ 63

Vastauksen antaminen valtuutettu Valkeapään ja valtuutettu Hiilan sekä 33 muun valtuutetun valtuustoaloitteeseen koskien hyvinvointituntien käyttöönottoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen työntekijöille (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Sarekoski Kimmo

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueella on työhyvinvoinnin toimintaohjelma, joka on vahvistettu henkilöstötoimikunnassa 17.12.2025. Siihen on laaja-alaisesti koottu käytettävissä olevia, hyvinvointialuetasoisia toimenpiteitä ja tukea, jotka ovat henkilöstön käytettävissä. Siihen kirjatun ohella palvelualueilla on myös omia työhyvinvointiin liittyviä kehittämishankkeita ja -suunnitelmia, joita edistävät tahollaan itsenäisesti. Hyvinvointialueen yhteisistä, työhyvinvointia tukevista keinoista voidaan mainita myös se, miten henkilöstöetuuksien valikoimasta työntekijä voi esimerkiksi itse valita, missä määrin hän käyttää vuosittaisen työnantajan tarjoaman ePassi -etuuden kulttuuriin, liikuntaan tai hyvinvointiin. Vuonna 2026 etuuden arvo on 300 euroa työntekijää kohden.

Työhyvinvointia voidaan edistää lukuisin keinoin. Aluevaltuuston vahvistaman strategian mukainen linjaus "Teemme yhdessä hyvinvoivan ja halutun työyhteisön"

suuntaa työhyvinvointia edistävät toimenpiteet, jotka on koottu henkilöstön työhyvinvointiohjelmaan 2026–2029. Työhyvinvoinnin kehittämisen painopisteinä on kolme osa-alueita, joihin kohdistetaan vuosittain päivitettävät toimenpiteet. Vuoden 2026 osalta keskeisimmät toimenpiteet työhyvinvoinnin edistämiseksi ovat:

1) Terveelliset ja turvalliset työyhteisöt

Työsuojelun toimintaohjelman, työterveysyhteistyön toimintasuunnitelman ja mielen hyvinvoinnin tuen edistäminen sekä ergonomiakoulutusten ja meluannosmittausten toteuttaminen.

2) Aktiivinen, itseohjautuva ja asiakaslähtöinen henkilöstö

Osaamisen kehittämisen suunnitelman edistäminen, henkilöstön osallistaminen toimintakulttuurin kehittämiseen, laadukkaat työhyvinvointikoulutukset koko henkilöstölle sekä henkilöstökyselyiden toteutus ja niistä johdettujen kehittämissuunnitelmien toteutus ja seuranta.

3) Laadukas henkilöstöjohtaminen

Esihenkilötyön kehittäminen, palveluhallintajärjestelmän käyttöönotto, tilauksesta räätälöidyt johtoryhmäsparraukset ja muutosjohtamisen valmennukset esihenkilöille sekä tavoite- ja kehityskeskusteluiden tukeminen organisaatiossa.

Lisäksi hyvinvointialueen henkilöstön käyttöön on tarjolla henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvoinnin tukemiseen liittyviä keskeisimpiä palveluita (HR-Palveluista tilattavissa):

- Digiosaaminen kehittäminen (M365-ohjelmat)
- Eduhouse -verkkokoulu (sisältää lukuisia työhyvinvointiteemaisia verkkokoulutuksia)
- LUVN Akademi -oppimisympäristö
- Taiteelliset ja toiminnalliset menetelmät
- Kielikoulutukset
- Työnohjaus
- Coaching
- Työyhteisösovittelu

Työhyvinvointitunti tulisi täydentämään hyvinvointialueella jo olemassa olevaa, mm. työhyvinvoinnin toimintaohjelmaa, ollen vähintään osin toiminnallisesti päällekkäinen nyt henkilöstön

käytettävissä olevien, työhyvinvointia kehittävien toimenpiteiden ja palveluiden kanssa.

Vaikka työhyvinvointitunti toteutettaisiinkin siten, että työnantaja ei varsinaisesti kustantaisi toimintaa, esimerkiksi tarjoamalla kurssuja, välineitä, tai esimerkiksi ryhmämuotoista toimintaa työhyvinvointituntien toteuttamiseksi, syntyisi työhyvinvointitunneista silti merkittäviä kustannuksia työnantajalle. Palkkakustannuksen keskiarvolla laskien merkitsisi kahden kuukausittaisen työhyvinvointitunnin toteuttaminen vähintään 60 euron kuukausittaista palkkakustannusta työntekijää kohden, mihin lähes kaikkien työntekijöiden osalta tulisi lisätä vähintään samansuuruiset sijaiskustannukset. Työntekijän ollessa työhyvinvointitunneillaan hän saisi täyden palkan, sekä hänen työtään tekemään tulisi palkata sijainen. Kuukausitasolla kustannuksiksi voidaan arvioida vähintään 1,2 miljoonaa euroa ja vuositasolla vähintään 14,4 miljoonaa euroa.

Esitettyyn työhyvinvointitunnin toteutustapaan sisältyy haastavia kysymyksiä, koska työhyvinvointitunnin käyttämistä siihen tarkoitukseen, johon se olisi määritetty, ei olisi mahdollista kontrolloida. Aloitteen mukaan työhyvinvointitunteja tulisi käyttää esimerkiksi liikunnan harrastamiseen. Sinänsä hyvä ajatus työhyvinvoinnin edistämisestä voisi käytännössä turhankin helposti muuttua luonteeltaan pelkästään työajan lyhennykseksi. Hyvinvointialueella noudatetaan työ- ja virkaehtosopimusten mukaisia työaikoja, jotka kokoaikaisten osalta vaihtelevat pääasiassa reilusta 36 viikkotunnista noin 40 viikkotyötuntiin. Tämä ei poikkea olennaisesti muilla sopimusaloilla tai verrokkioorganisaatioilla käytössä olevista viikkotuntimääristä, ainakaan ylöspäin. Sellaisia erityisiä syitä, miksi hyvinvointialueella tulisi lyhentää työaika palkallisilla lisävapautuksilla, ei ole helppo tunnistaa. Tosiasiallisesti liikunnan harrastaminen ja muu hyvinvointia tukeva toiminta vapaa-ajalla on työhön sidonnaisuusajaa arvioitaessa varsin hyvin mahdollista nykyisillä viikkotuntimäärillä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että aloitteessa esitetyn työhyvinvointitunnin taustalla on tavoitteena edistää henkilöstön työhyvinvointia, mikä sinänsä on perusteltua. Keinona työhyvinvointitunti olisi vähintään osin päällekkäinen nykyisin henkilöstön käytössä olevien, työhyvinvointia ja työkykyä tukevien mahdollisuuksien ja keinojen kanssa. Kustannukset työhyvinvointitunnista olisivat merkittävät, eikä ehdotettuun malliin sisälly keinoa varmistua siitä, että

työhyvinvointituntia varten annettava palkallinen vapautus työtehtävien hoidosta todella käytettäisiin suunniteltuun tarkoitukseen, eikä se valuisi vain työajan lyhentämiseksi.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Päätösehdotuksesta poistetaan seuraava kohta:

”Kustannukset työhyvinvointitunnista olisivat merkittävät, eikä ehdotettuun malliin sisälly keinoa varmistua siitä, että työhyvinvointituntia varten annettava palkallinen vapautus työtehtävien hoidosta todella käytettäisiin suunniteltuun tarkoitukseen, eikä se valuisi vain työajan lyhentämiseksi.”

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Hyvinvointialueella on työhyvinvoinnin toimintaohjelma, joka on vahvistettu henkilöstötoimikunnassa 17.12.2025. Siihen on laaja-alaisesti koottu käytettävissä olevia, hyvinvointialuetasoisia toimenpiteitä ja tukea, jotka ovat henkilöstön käytettävissä. Siihen kirjatun ohella palvelualueilla on myös omia työhyvinvointiin liittyviä kehittämishankkeita ja -suunnitelmia, joita edistävät tahollaan itsenäisesti. Hyvinvointialueen yhteisistä, työhyvinvointia tukevista keinoista voidaan mainita myös se, miten henkilöstöetuuksien valikoimasta työntekijä voi esimerkiksi itse valita, missä määrin hän käyttää vuosittaisen työnantajan tarjoaman ePassi -etuuden kulttuuriin, liikuntaan tai hyvinvointiin. Vuonna 2026 etuuden arvo on 300 euroa työntekijää kohden.

Työhyvinvointia voidaan edistää lukuisin keinoin. Aluevaltuuston vahvistaman strategian mukainen linjaus

”Teemme yhdessä hyvinvoivan ja halutun työyhteisön” suuntaa työhyvinvointia edistävät toimenpiteet, jotka on koottu henkilöstön työhyvinvointiohjelmaan 2026–2029. Työhyvinvoinnin kehittämisen painopisteinä on kolme osa- aluetta, joihin kohdistetaan vuosittain päivitettävät toimenpiteet. Vuoden 2026 osalta keskeisimmät toimenpiteet työhyvinvoinnin edistämiseksi ovat:

1) Terveelliset ja turvalliset työyhteisöt

Työsuojelun toimintaohjelman, työterveysyhteistyön toimintasuunnitelman ja mielen hyvinvoinnin tuen edistäminen sekä ergonomiakoulutusten ja meluannosmittausten toteuttaminen.

2) Aktiivinen, itseohjautuva ja asiakaslähtöinen henkilöstö

Osaamisen kehittämisen suunnitelman edistäminen, henkilöstön osallistaminen toimintakulttuurin kehittämiseen, laadukkaat työhyvinvointikoulutukset koko henkilöstölle sekä henkilöstökyselyiden toteutus ja niistä johdettujen kehittämissuunnitelmien toteutus ja seuranta.

3) Laadukas henkilöstöjohtaminen

Esihenkilötyön kehittäminen, palveluhallintajärjestelmän käyttöönotto, tilauksesta räätälöidyt johtoryhmäsparraukset ja muutosjohtamisen valmennukset esihenkilöille sekä tavoite- ja kehityskeskusteluiden tukeminen organisaatiossa.

Lisäksi hyvinvointialueen henkilöstön käyttöön on tarjolla henkilöstön kehittämiseen ja työhyvinvoinnin tukemiseen liittyviä keskeisimpiä palveluita (HR-Palveluista tilattavissa):

- Digiosaaminen kehittäminen (M365-ohjelmat)
- Eduhouse -verkkokoulu (sisältää lukuisia työhyvinvointiteemaisia verkkokoulutuksia)
- LUVN Akademi -oppimisympäristö
- Taiteelliset ja toiminnalliset menetelmät
- Kielikoulutukset
- Työnohjaus
- Coaching
- Työyhteisösovittelu

Työhyvinvointitunti tulisi täydentämään hyvinvointialueella jo olemassa olevaa, mm. työhyvinvoinnin toimintaohjelmaa, ollen vähintään osin toiminnallisesti päällekkäinen nyt henkilöstön käytettävissä olevien, työhyvinvointia kehittävien toimenpiteiden ja palveluiden kanssa.

Vaikka työhyvinvointitunti toteutettaisiinkin siten, että työnantaja ei varsinaisesti kustantaisi toimintaa, esimerkiksi tarjoamalla kurssuja, välineitä, tai esimerkiksi ryhmämuotoista toimintaa työhyvinvointituntien toteuttamiseksi, syntyisi työhyvinvointitunneista silti merkittäviä kustannuksia työnantajalle. Palkkakustannuksen keskiarvolla laskien merkitsisi kahden kuukausittaisen työhyvinvointitunnin toteuttaminen vähintään 60 euron kuukausittaista palkkakustannusta työntekijää kohden, mihin lähes kaikkien työntekijöiden osalta tulisi lisätä vähintään samansuuruiset sijaiskustannukset. Työntekijän ollessa työhyvinvointitunneillaan hän saisi täyden palkan, sekä hänen työtään tekemään tulisi palkata sijainen. Kuukausitasolla kustannuksiksi voidaan arvioida vähintään 1,2 miljoonaa euroa ja vuositasolla vähintään 14,4 miljoonaa euroa.

Esitettyyn työhyvinvointitunnin toteutustapaan sisältyy haastavia kysymyksiä, koska työhyvinvointitunnin käyttämistä siihen tarkoitukseen, johon se olisi määritetty, ei olisi mahdollista kontrolloida. Aloitteen mukaan työhyvinvointitunteja tulisi käyttää esimerkiksi liikunnan harrastamiseen. Sinänsä hyvä ajatus työhyvinvoinnin edistämisestä voisi käytännössä turhankin helposti muuttua luonteeltaan pelkästään työajan lyhennykseksi. Hyvinvointialueella noudatetaan työ- ja virkaehtosopimusten mukaisia työaikoja, jotka kokoaikaisten osalta vaihtelevat pääasiassa reilusta 36 viikkotunnista noin 40 viikkotyötuntiin. Tämä ei poikkea olennaisesti muilla sopimusaloilla tai verrokkiorganisaatioilla käytössä olevista viikkotuntimääristä, ainakaan ylöspäin. Sellaisia erityisiä syitä, miksi hyvinvointialueella tulisi lyhentää työaikaa palkallisilla lisävapautuksilla, ei ole helppo tunnistaa. Tosiasiallisesti liikunnan harrastaminen ja muu hyvinvointia tukeva toiminta vapaa-ajalla on työhön sidonnaisuusajaa arvioitaessa varsin hyvin mahdollista nykyisillä viikkotuntimäärillä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että aloitteessa esitetyn työhyvinvointitunnin taustalla on tavoitteena edistää henkilöstön työhyvinvointia, mikä sinänsä on perusteltua. Keinona työhyvinvointitunti olisi vähintään osin päällekkäinen

nykyisin henkilöstön käytössä olevien, työhyvinvointia ja työkykyä tukevien mahdollisuuksien ja keinojen kanssa.

Lisäksi aluehallitus päätti yksimielisesti esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Selostus

Valtuutettu Valkeapää ja valtuutettu Hiila sekä 33 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien hyvinvointituntien käyttöönottoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen työntekijöille.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 14 Valtuutettu Valkeapään ja valtuutettu Hiilan valtuustoaloite koskien hyvinvointituntien käyttöönottoa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen työntekijöille

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

84/123

Aluehallitus

§ 63

13.4.2026

Päätöshistoria

5149/00.02.01/2025

Aluehallitus 13.4.2026 § 64

§ 64

Vastauksen antaminen valtuutettu Tiitisen ja valtuutettu Ahosen sekä 32 muun valtuustoaloitteeseen koskien "kenttäsaaraalan" perustamista lasten terveyden ja koulutyön turvaamiseksi (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Westergård Mikaela

Mustakari-Ilovuori Anu

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen:

Vastaus aluehallitukselle osoitettuun kysymykseen

Sairaalakouluopetusta säätelee ensisijaisesti perusopetuslaki (628/1998) ja erityisesti sen 4 a §, joka koskee erikoissairaanhoidossa olevan oppilaan opetusta ja konsultaatiopalvelua. Sairaalakoulutoiminnan järjestäminen ei kuulu hyvinvointialueen vastuulle, mutta hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä niin erikoissairaanhoidon kuin sairaalakoulutoiminnan kanssa. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueella sairaalakoulutoiminnasta vastaa Keinumäen sairaalakoulu, joka on osa Espoon kaupungin kasvun ja oppimisen toimialaa.

Opetus sairaalakoulussa on tarkoitettu peruskouluikäisille lapsille ja nuorille erikoissairaanhoidon potilaille (psykiatria tai somaattinen), ja sen tavoitteena on turvata koulunkäynti sairaudesta huolimatta. Sairaalan toimintayksikön sijaintikunta on velvollinen järjestämään opetuksen sairaalassa potilaana olevalle oppilaalle silloin kun se ei ole mahdollista potilaan omassa koulussa. Sairaalakoulu tuottaa lisäksi laadukasta

konsultaatiopalvelua lapsen ja nuoren oppimisen vaikeuksien ratkaisemiseksi omassa kasvu- ja kouluympäristössä.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä Keinumäen sairaalakoulun kanssa muun muassa opiskeluhuollon kautta. Opiskeluhuollon ammattilaiset ovat matalalla kynnyksellä konsultoitavissa. Yhteistyön lisäksi hyvinvointialueen tehtävänä on tarjota tarvittaessa nopeaa ja joustavaa lapsen ja nuoren tarpeen mukaista tutkimusta ja hoitoa jo ennen erikoissairaanhoidon palvelua.

Kenttäsairaalan perustamisen sijaan hyvinvointialueen, Espoon kaupungin ja alueen muiden kuntien sekä HUS-yhtymän tulisi yhdessä varmistaa konsultatiivisen toiminnan vakiintuminen sekä riittävä resursointi. Hyvinvointialueen, kuntien ja erikoissairaanhoidon yhteisenä tehtävänä on varmistaa, että jokainen lapsi saa oikeanlaista tukea oikea-aikaisesti ja että koulunkäynti ja oppiminen turvataan kaikissa tilanteissa.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Tiitinen ja Ahonen sekä 32 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien "kenttäsairaalan" perustamista lasten terveyden ja koulutyön turvaamiseksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa.

Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 15 Valtuutettu Tiitisen ja valtuutettu Ahosen valtuustoaloite koskien "kenttäsairaalan" perustamista lasten terveyden ja koulutyön turvaamiseksi

Oheismateriaali**Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

5147/00.02.01/2025

Aluehallitus 13.4.2026 § 65

§ 65

Vastauksen antaminen valtuutettu Salovaaran ja 37 muun valtuustoaloitteeseen koskien soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Westergård Mikaela

Villgren Kati

Hokkanen Timo

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue kiittää aloitteen tekijöitä tärkeästä puheenvuorosta vammaisten henkilöiden oikeusturvan ja palvelujen saavutettavuuden puolesta. Uuden vammaispalvelulain toimeenpano on vaatinut merkittäviä hallinnollisia ja sisällöllisiä panostuksia. Tavoitteena on varmistaa, että jokainen asiakas saa yksilöllisen tarpeensa mukaiset palvelut asiantuntevasti ja viivästyksettä.

Soveltamisohjeistus ja oikeusvarmuus

Aloitteessa esitetty vaatimus kattavan alueellisen soveltamisohjeen laatimisesta on arvioitu suhteessa hallinnolliseen tarkoituksenmukaisuuteen ja asukkaiden oikeusturvaan. Valtakunnallinen ohjaus ensisijaisena: Hyvinvointialue on tehnyt strategisen valinnan tukeutua ensisijaisesti Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) laatimiin

soveltamisohjeisiin sekä THL:n vammaispalvelujen käsikirjaan. Nämä lähteet tarjoavat juridisesti vahvimman ja jatkuvasti päivittyvän pohjan päätöksenteolle.

Hallinnollinen sujuvuus:

Erillisen, koko lain kattavan alueellisen ohjeen laatiminen tässä vaiheessa nähdään tarpeettomana hallinnollisena työnä. Se voisi johtaa tilanteeseen, jossa alueellinen ohje on ristiriidassa nopeasti kehittyvän oikeuskäytännön tai valtakunnallisten linjausten kanssa.

Tarveperusteinen täydentäminen:

Mikäli käytännön asiakastyössä tunnistetaan palveluita tai tilanteita, joihin valtakunnallinen ohjeistus ei tarjoa riittävää tukea, hyvinvointialue laatii kohdennettuja palvelukohtaisia ohjeita. Tämä takaa joustavuuden ja asiantuntijatyön laadun ilman raskasta ja jäykkää yleisohjeistoa.

Vertailu muihin alueisiin:

Analyysimme osoittaa, että joillakin muilla alueilla (esim. Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Vantaa-Kerava) laaditut omat ohjeet ovat sisältäneet mekaanisia rajauksia, joita hallinto-oikeudet ovat myöhemmin kumonnet. Länsi-Uudenmaan malli vähentää valitusriskiä ja turvaa yksilöllisen tarpeen huomioimisen.

Tiedottaminen ja asukasyhteistyö

Tiedottaminen uuden lain vaikutuksista on ollut monikanavaista ja jatkuvaa.

Vammaispalvelujen uutiskirjeet:

Alue on tiedottanut muutoksista säännöllisillä uutiskirjeillä, jotka on suunnattu asiakkaille, läheisille ja yhteistyökumppaneille.

Asukastilaisuudet vuonna 2025:

Hyvinvointialue on järjestänyt vuoden 2025 aikana useita tiedotustilaisuuksia, joissa on käsitelty myös keskeisiä lakimuutoksia. Tilaisuuksien materiaalit on julkaistu laajasti saataville.

Henkilökohtainen ohjaus:

Tieto esimerkiksi yksilöllisestä matkustusalueesta annetaan jokaiselle asiakkaalle henkilökohtaisesti palvelusuunnitelman päivityksen yhteydessä, mikä on tehokkain tapa varmistaa tiedon perillemeno.

Neuvontapalvelujen kehittäminen ja henkilöstöresurssit

Aloitteen huoli neuvonnan riittävydestä on jaettu, ja siihen on vastattu palvelurakennemuutoksella:

Keskitetty sosiaalipalvelujen neuvonta:

Vammaispalvelujen palvelualueelta on siirretty asiantuntevaa henkilöstöä keskitettyyn sosiaalipalvelujen neuvontaan. Tämä varmistaa, että vammaispalvelujen erityisosaaminen on saavutettavissa heti ensikontaktissa.

Seniори-infon kaltainen toimintamalli:

Keskitetty neuvonta toimii jo nyt samalla logiikalla kuin ikääntyneiden Seniори-info, tarjoten matalan kynnyksen puhelin- ja chat-palvelua. Palvelua kehitetään jatkuvasti yhteistyössä vastaamaan erityistarpeita.

Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue katsoo, että aloitteessa esitetyt tavoitteet toteutuvat nykyisellä toimintamallilla, joka painottaa valtakunnallista asiantuntijaohjausta ja vahvaa asiakasneuvontaa.

Hyvinvointialue sitoutuu:

- Seuraamaan oikeuskäytännön kehittymistä ja laatimaan tarvittaessa palvelukohtaisia täsmäohjeita.
- Jatkamaan monikanavaista tiedotusta uuden lain soveltamisesta.
- Varmistamaan, että keskitetyn neuvonnan vammaispalveluosaaminen vastaa asiakkaiden tarpeita.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana 1. varapuheenjohtaja Värmälä teki asian palauttamista valmisteluun koskevan ehdotuksen, jota jäsen Kokko kannatti.

Puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan pelkästään asian palauttamista valmisteluun.

Koska asian palauttamista valmisteluun ei voitu hyväksyä yksimielisesti, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat asian käsittelyn jatkamista, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat asian palauttamista valmisteluun, tuli äänestää "EI".

Suoritetussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkaminen sai 6 JAA-ääntä ja asian palauttaminen valmisteluun sai 10 EI-ääntä.

Tarkempi äänestyskäyttäytyminen ilmenee liitteestä.

Koska asian palauttaminen valmisteluun oli saanut äänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että aluehallitus palautti asian valmisteluun.

Kehitysjohtaja Myllylä saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 12.50.

Jäsen Piirtola poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 12.55.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 13.05-13.15.

Päätös

Aluehallitus päätti palauttaa asian valmisteluun.

Selostus

Valtuutettu Salovaara sekä 37 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien soveltamisohjeen laatimista uuteen vammaispalvelulakiin sekä muutoksista tiedottamista asiakaskontakteissa sekä laajasti myös muualla kuin hyvinvointialueen nettisivuilla. Lisäksi aloitteessa esitetään, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue selvittää mahdollisuutta

tarjota Seniori-infon kaltaista vammaispalveluihin kohdennettua puhelinpalvelua.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 16 Valtuutettu Salovaaran valtuustoaloite koskien soveltamisohjeen laatimista ja monikanavaista tiedottamista uudesta vammaispalvelulaista
- 17 Äänestystiedot

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

palvelualuejohtaja, palvelulinjajohtaja

Päätöshistoria

5146/00.02.01/2025

Aluehallitus 13.4.2026 § 66

§ 66

Vastauksen antaminen valtuutettu Paakkunaisen ja 15 muun valtuustoaloitteeseen koskien palautuneiden järjestöavustusten hyödyntämistä seuraavan vuoden avustuksiin (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ohrankämmen Karoliina
Österman Pilvi

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Hallintosäännön 59 §:n mukaisesti tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan tehtävänä on järjestöyhteistyöhön liittyen seurata ja arvioida hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, kestäväää kehitystä hyvinvointialueella, yhteistyötä kuntien kanssa sekä alueen väestön demografista kehitystä. Lautakunnan tehtävänä on myös seurata ja arvioida hyvinvointialueen toiminnan yhteen sovittamista kuntien ja kolmannen sektorin toimintaan edistäen hyvinvointia ja terveyttä, sekä hyväksyä avustusten myöntämisen periaatteet sekä vastata avustusten myöntämisestä määrärahojen puitteissa.

Lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 7 §:ssä veloitetaan hyvinvointialuetta yhteistyöhön alueen yleishyödyllisten järjestöjen kanssa, hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Laissa annetun tehtävän mukaisesti hyvinvointialueen on edistettävä järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Aloitteessa esitetään, että järjestöavustuksista palautuneet varat kohdennettaisiin seuraavan vuoden avustuksiin. Tavoite on ymmärrettävä ja järjestötoimintaa tukeva. Silti palautuneiden avustusten uudelleenjakamiseen liittyy useita hallinnollisia, taloudellisia ja kirjanpidollisia kysymyksiä.

Hyvinvointialueen talous perustuu talousarvioon, joka hyväksytään kalenterivuosittain. Tosiallisesti muutos kasvattaisi avustusta aiheutuvaa vuosittaista kustannus hyvinvointialueella ja se tulisi käsitellä osana talousarvioprosessia.

Lisäksi avustuksen takaisin perintään liittyy usein lisäselvittelyä, jonka vuoksi takaisinperintä voi tapahtua vasta tilikauden päättymisen jälkeen, jolloin lopullinen summa ei ole tiedossa seuraavan vuoden avustusmäärärahoja valmistellessa.

Hyvinvointialue on sitoutunut pitkäjänteiseen järjestöyhteistyöhön. Tätä tavoitetta tukevat seuraavat keinot:

- järjestöavustusten kriteerit ja taso arvioidaan vuosittain osana
- Hyvinvointialueen taloussuunnittelua avustusten hakuprosessi on selkeä, ennakoitava ja läpinäkyvä - Vuosittainen avustusmääräraha päätetään talousarvion hyväksymisen yhteydessä,
- hyvinvointialue kehittää järjestöavustusten seuranta ja raportointia siten, että palautusten syitä ja laajuutta voidaan tarkastella kokonaisuutena ja huomioida osana avustustoiminnan jatkuvaa kehittämistä.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Jäsen Halkosaari ja palvelutuotannon johtaja Pälve poistuivat kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn aloittamista klo 13.15.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Paakkunainen ja 15 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien palautuneiden järjestöavustusten hyödyntämistä seuraavan vuoden avustuksiin.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 18 Valtuutettu Paakkunaisen valtuustoaloite koskien palautuneiden järjestöavustusten hyödyntämistä seuraavan vuoden avustuksiin

Oheismateriaali**Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

5145/00.02.01/2025

Aluehallitus 13.4.2026 § 67

§ 67

Vastauksen antaminen valtuutettu Kajavan sekä kahden muun valtuustoaloitteeseen koskien mielenterveyspalvelujen kustannustehostamista

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Mustakari-Ilovuori Anu
Strömberg Juha-Pekka

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuustoaloite käsittelee ajankohtaista asiaa: mielenterveys- ja päihdepalvelut on tärkeää järjestää ja tuottaa kustannustehokkaasti, jotta rajallisilla voimavaroilla voidaan tarjota oikea-aikaista tukea ja vaikuttavaa hoitoa kaikille niitä tarvitseville asukkaille.

Mielenterveys- ja päihdepalveluissa avopalveluja tuotetaan tällä hetkellä sekä yksilö- että ryhmämuotoisena. Hyvinvointialueen palveluissa asiakkaille tarjotaan ensisijaisesti Terapiat etulinjaan -toimintamallin mukaisia psykososiaalisia menetelmiä, kuten ohjattua omahoitoa ja kognitiivista lyhytterapiaa. Mielenterveys- ja päihdepalveluissa ei tuoteta varsinaisia psykoterapiapalveluja, vaikka hoitajakset voivat olla luonteeltaan psykoterapeuttisia. Psykoterapiaan verrattuna mielenterveys- ja päihdepalveluissa tuotetut hoitajakset ovat kestoaltaan lyhyempiä (keskimäärin 10 käyntikertaa). Tarvittaessa asiakas ohjataan Kelan korvaamaan kuntoutuspsykoterapiaan.

Valtuustoaloitteessa kysytään, voitaisiinko ryhmämuotoisilla terapioidilla korvata edelleen kalliita yksilöterapiapalveluita. Kysymys on ajankohtainen, sillä ryhmähoitojen saatavuutta ollaan lisäämässä nykytasosta. Esimerkiksi mielenterveys- ja päihdepalvelujen ensilinjan palveluihin on parhaillaan kehitteillä ohjatun omahoidon ryhmämalli. Asiakkaita ohjataan myös kolmannen sektorin palveluihin, joissa on tarjolla monipuolisia vertaistukiryhmiä. Ryhmähoidot ovat kustannustehokas ja usein sopiva vaihtoehto yksilötyöskentelylle. Yksilötyöskentelyllä on kuitenkin paikkansa esimerkiksi silloin, kun käsitellään traumaattisia elämäntapahtumia tai identiteettiin liittyviä kysymyksiä, eivätkä ryhmähoidot voi täysin korvata yksilötyöskentelyä.

Tekoälyn käyttö mielenterveys- ja päihdepalveluissa on tällä hetkellä rajallista. Tekoälyn rooli keskittyy kirjaamisen tukemiseen, ei varsinaiseen hoidon tuottamiseen. Palvelulinjalla hoidetaan usein keskivaikeita ja vaikeita mielenterveys- ja päihdeongelmia, jotka edellyttävät ammattilaisen seurantaa. Lievistä mielenterveyden haasteista kärsiville chat-pohjaiset palvelut ja muut sovellukset voivat kuitenkin olla hyödyllisiä ja turvallisia. Tekoälysovellusten kehitystä seurataan ja arvioidaan palvelulinjalla jatkuvasti. Tekoäly voi tulevaisuudessa nopeuttaa hoitoprosesseja ja täydentää ammattilaisten tekemää työtä.

Nuorten mielenterveys- ja päihdehoidossa perheiden mukaan ottaminen on keskeinen osa hoitoa. Perhepalvelujen kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä erityisesti silloin, kun lastensuojelun tukipalvelujen asiakkuus katsotaan tarpeelliseksi. Toimintatapa perhepalvelujen kanssa on systemaattinen ja perhepalvelut integroituvat hoitokokonaisuuteen silloin, kun nuoren tilanne sitä edellyttää.

Valtuustoaloitteessa kysytään ilman ajanvarausta tarjottavan palvelun saatavuudesta kuntakeskuksissa sekä sitä, ovatko nuoret löytäneet palvelun ja tarvittaisiinko palvelutarjontaa lisää. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden VIA-palvelu eli vastaanotto ilman ajanvarausta on hyvin saatavilla eri puolilla hyvinvointialuetta. Tällä hetkellä vastaanotolle ilman ajanvarausta pääsee Espoossa, Kirkkonummella, Inkoossa, Tammisaaressa, Hangossa, Lohjalla, Nummelassa ja Karkkilassa. Ajanvaraukseton palvelu kattaa siten alueen keskeiset kuntakeskukset.

Nuorten osalta VIA-palvelun käyttö on ollut vähäistä, koska nuorten hoidon tarpeen arviointi ja alkuvaiheen

psykososiaalinen tuki toteutuvat pääsääntöisesti opiskeluhuollon matalan kynnyksen palveluissa. Opiskeluhuollosta nuori ohjataan tarvittaessa mielenterveys- ja päihdepalveluihin. Nykyinen toimiva työnjako ja palvelurakenne huomioiden tarvetta nuorten walk-in-pisteiden laajentamiseen ei välttämättä ole, vaan nuorten kohdalla painopiste on toimivissa opiskeluhuollon ensilinjan palveluissa. Nuorten terapiatakuun toteutumista seurataan kansallisesti. Länsi-Uudellamaalla nuorten psykososiaalisen tuen ja hoidon saatavuus on kansallisesti hyvällä tasolla: marraskuussa 2025 nuorten terapiatakuu toteutui 91 %:lla takuun piirin kuuluvista asiakkaista, ja hoitoon pääsi keskimäärin 11 päivässä.

Mielenterveys- ja päihdepalvelut pyritään aina järjestämään tarkoituksenmukaisella ja kustannustehokkaalla tavalla, mihin hyvinvointialueen strategiakin ohjaa. Yksilötyöskentelyn rinnalla tai sen sijasta hoitomenetelminä voidaan käyttää myös ryhmämuotoisia tai digitaalisia palveluja. Oleellista on, että tarjottava palvelu on vaikuttavaa ja vastaa asiakkaan yksilöllistä tarvetta. Matalan kynnyksen palveluja on saatavana koko hyvinvointialueen suurimmissa kuntakeskuksissa. Nuorten kohdalla opiskeluhuolto on ensisijainen matalan kynnyksen palvelu, ja hoidon tarpeen mukaan nuori voidaan ohjata myös mielenterveys- ja päihdepalveluihin.

, ja

2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Kajava sekä kaksi muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen koskien mielenterveyspalvelujen kustannustehostamista.

Valtuustoaloitteessa kysytään, voitaisiinko ryhmämuotoisilla terapioilla korvata edelleen kalliita yksilöterapiapalveluita, kuinka paljon mielenterveyspalveluita olisi mahdollista korvata tekoälyn tuottamilla palveluilla, hyödynnetäänkö

perhepalveluita riittävästi ja systemaattisesta perheissä ilmenevien mielenterveysongelmien hoitamisessa sekä onko walk-in-terapiapalvelua saatavilla kaikissa hyvinvointialueen suuremmissa kuntakeskuksissa, ovatko nuoret löytäneet tämän palvelun ja tarvittaisiinko tätä terapiatarjontaa lisää. Valtuustoaloitteessa esitetään, että mielenterveyspalvelut pyritään järjestämään tarkoituksenmukaisella ja kustannustehokkaalla tavalla korvaamalla yksilöterapia aina mahdollisuuksien mukana ryhmäpsykoterapialla ja vertaistukiryhmätoiminnalla sekä tekoälyn tarjoamalla terapialla. Lisäksi valtuustoaloitteessa esitetään, että hyvinvointialue huolehtii "walk in" -terapian riittävästä tarjonnasta etenkin kaikille nuorille siten, etteivät etäisyydet ja riittämätön tiedotus mahdollisuudesta muodostu esteiksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa. Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut 1–14 valtuutettua, tulee aluehallituksen antaa kirjallinen vastaus aloitteen ensimmäiselle allekirjoittajalle puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä. Vastaus toimitetaan muille valtuutetuille vastauksen antamisesta seuraavan aluevaltuuston kokouksen esityslistan yhteydessä.

Liitteet

- 19 Valtuutettu Kajavan valtuustoaloite koskien mielenterveyspalvelujen kustannustehostamista

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Pöytäkirja

100/123

Aluehallitus

§ 67

13.4.2026

valtuustoaloitteen jättäjä, palvelualuejohtaja, palvelulinjajohtaja

Päätöshistoria

5144/00.02.01/2025

Aluehallitus 13.4.2026 § 68

§ 68

Vastauksen antaminen valtuutettu Marttilan ja 32 muun valtuustoaloitteeseen koskien yksinäisten päivän viettämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella (AV)

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Ohrankämmen Karoliina

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa seuraavan vastauksen valtuustoaloitteeseen:

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Länsi Uudenmaan hyvinvointialueella tunnistetaan yksinäisyyden merkittävä vaikutus kaikenikäisten asukkaiden hyvinvointiin ja terveyteen. Yksinäisyys on vakava kansanterveyden kysymys, ja hyvinvointialueen tehtävänä on ehkäistä sitä osana lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä sekä palveluita. Tätä työtä tehdään tiiviissä yhteistyössä kuntien ja järjestöjen kanssa.

Hyvinvointialueessa toimii useita rakenteita ja palveluja, jotka suoraan tai välillisesti ehkäisevät yksinäisyyttä. Perhekeskusten avoimet kohtaamispaikat tarjoavat maksuttomia ja matalan kynnyksen mahdollisuuksia vanhemmille, nuorille ja lapsille kohdata muita asukkaita. Ikääntyneiden Olkkari-toiminta mahdollistaa kohtaamisen ja yhdessäolon hyvinvointia edistävien teemojen äärellä. Toiminnalla tuetaan toimintakykyä ylläpitämistä, hyvinvointia ja terveyttä ja tarvittaessa osallistumista tuetaan vapaaehtoisen tuella. Ikääntyneiden kuntouttava päivätoimintaa mahdollistaa sosiaalista kanssakäymistä,

hyvinvoinnin tukea sekä parantaa omaishoitajien jaksamista. Hyvinvointialue kehittää myös yhteisöllisen asumisen ratkaisuja, joissa asukkaille tarjotaan yhteisiä tiloja, toimintaa ja kohtaamisia. Hyvinvointialueella pilotoidaan vammaisten lasten omaishoitajia tukevaa ryhmämuotoista virkistysvapaan palvelua, missä omaishoitajille tarjotaan mahdollisuus vertaistoimintaan ja sosiaalisia kontakteja samassa tilanteessa olevien omaishoitajien kanssa.

Lisäksi hyvinvointialue myöntää järjestöavustuksia yksinäisyyden ehkäisyyn, kohtaamispaikkatoimintaan ja arjen tukeen useille järjestöille ja yhdistyksille.

Hyvinvointialue huomioi yksinäisyyden teeman säännöllisesti viestinnässään esimerkiksi korostamalla yhteydenoton matalaa kynnystä, nostamalla esiin kuntien ja järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä ja jakamalla tietoa palveluista ja tuen muodoista.

Lisäksi aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää

1. merkitä aluehallituksen antaman vastauksen valtuustoaloitteeseen tiedoksi, ja
2. todeta valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Jäsen Halkosaari saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 13.16.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Valtuutettu Marttila ja 32 muuta valtuutettua ovat jättäneet aluevaltuuston kokouksessa 9.12.2025 § 108 aloitteen keskenmenon kokeneen tukemisesta osana neuvolapalveluja.

Toimivalta

Hallintosäännön 26 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä aloitteita hyvinvointialueen toimintaan liittyvissä asioissa.

Aloitteeseen, jolla ei ole talousarviovaikutuksia ja jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, tulee aluehallituksen esitellä vastaus aluevaltuuston käsiteltäväksi ensi tilassa, viimeistään puolen vuoden kuluessa sen jättämisestä.

Liitteet

- 20 Valtuutettu Marttilan valtuustoaloite koskien yksinäisten päivän viettämistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella

Oheismateriaali**Tiedoksi****Täytäntöönpano****Päätöshistoria**

§ 69

Ilmoitusasiat

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Käsittely

Palvelutuotannon johtaja Pälve saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 13.18.

Aluevaltuuston 3. varapuheenjohtaja Hiila ja nuorisovaltuuston edustaja Dimitriou poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 14.06.

Kehitysjohtaja Myllylä poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 14.06.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Aluehallituksen tietoon halutaan saattaa seuraavat ilmoitusasiat:

1. Aluehallituksen lautakuntaedustajien terveiset lautakuntien kokouksista

Kansalliskielilautakunta

- edustaja Stenvall Nora (kok.), varaedustaja Lindholm Julia (kok.)

Palvelut ja henkilöstö -lautakunta

- varsinainen edustaja Värmälä Johanna (sd.), varaedustaja Kokko Elina (sd.)

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta

- varsinainen edustaja Haapaniemi Timo (kok.), varaedustaja Pelkonen Anna (kok.)

Valmius- ja turvallisuuslautakunta

- varsinainen edustaja Strandell Denis (r.), varaedustaja Backman Ralf (r.)

2. HUS-yhtymän yhtymähallitusedustajien terveiset yhtymähallituksen kokouksista

3. Aluehallituksen vammais- ja vanhusneuvostojen edustajien terveiset kokouksista

Vammaisneuvosto

- edustaja Hukari Hanna (vihr.), varaedustaja Elli Keisteri-Sipilä (vihr.)

Vanhusneuvosto

- edustaja Pelkonen Anna (kok.), varaedustaja Kallio Timo (kok.)

4. Nuorisovaltuuston edustajan katsaus nuorisovaltuuston toimintaan

5. Hyvinvointialueen palvelutuotannon kuukausittainen tahti-raportti (keskeiset tunnusluvut) luettavissa verkosta osoitteesta <https://www.luvn/tahti>

6. Kuukausittainen kooste: Vireille tulleet valvonta-asiat ja niihin annetut päätökset, Valvova viranomaisen

7. Kotihoidon hankinnan palvelukuvaus

8. Strategianeuvottelujen yhteenvetopöytäkirjan 29.9.2025. mukainen katsaus "Teknologian hyödyntämisen edelläkävijäksi" -muutoslupauksen suunnitelmasta, digitaalisten palvelujen hyödyntämisestä ja tavoitteista.

9. Vammaisneuvoston pöytäkirja 5.3.2026

10. Vanhusneuvoston pöytäkirja 19.3.2026

11.HUS-yhtymän yhtymähallituksen pöytäkirja 23.3.2026

Liitteet

Oheismateriaali

- Kuukausittainen kooste: Vireille tulleet valvonta-asiat ja niihin annetut päätökset
- Kotihoidon hankinnan palvelukuvaus
- Strategianeuvottelujen yhteenvetopöytäkirjan 29.9.2025 mukainen selvitys: Laadimme katsauksen ”Teknologian hyödyntämisen edelläkävijäksi”-muutoslupauksen suunnitelmasta, digitaalisten palvelujen hyödyntämisestä ja tavoitteista. (ei-julkinen)
- Vammaisneuvoston pöytäkirja 5.3.2026
- Vanhusneuvoston pöytäkirja 19.3.2026
- HUS yhtymähallituksen pöytäkirja 23.3.2026

1064/01.00.00/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 70

§ 70

Aluehallituksen 30.3.2026 § 35 käynnistämien yhteistoimintaneuvottelun päättäminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Sarekoski Kimmo

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. todeta, että työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain (449/2007) mukaisia yhteistoimintaneuvotteluja on käyty ajalla 30.3.-12.4.2026 ja yhteistoimintalaissa säädetty, 14 päivän neuvotteluelvoitteen mukainen yhteistoimintavelvoite on täytetty ja toimeenpanoon voidaan siten ryhtyä;
2. todeta, että toimenpiteiden toimeenpano tapahtuu hallintosäännön ja toimintaohjeiden toimivaltamääräysten mukaisesti ja
3. tarkistaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Käsittely

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho teki asian jättämistä pöydälle koskevan ehdotuksen, jota 1. varapuheenjohtaja Värmälä kannatti.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko ehdotus asian jättämisestä pöydälle hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut, puheenjohtaja totesi, että aluehallitus jätti asian pöydälle yksimielisesti.

Aluevaltuuston 2. varapuheenjohtaja Vuornos poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 14.09.

Aluevaltuuston 1. varapuheenjohtaja Karimäki poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 14.10.

Jäsen Stenvall oli poissa kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 14.12-14.15.

Kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja Westerholm poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 14.15.

Päätös

Aluehallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Selostus

Aluehallitus päätti 30.3.2026 käynnistää tuotannollistaloudellisin perustein yhteistoimintaneuvottelut konsernipalvelujen henkilöstövastuualuetta koskevien toiminnallisten ja työn organisointia koskevien muutosten toimeenpanemiseksi.

Henkilöstöpalvelujen organisaatiota muutettiin 1.1.2026 lukien siten, että henkilöstön kehittämisen palvelut ja urapalvelut yhdistettiin uusiksi urapalveluiksi, sisältäen sekä henkilöstön kehittämisen palvelut että rekrytoinnin palvelut. Esihenkilötyön ja johtamisen kehittämisen projekti, joka on käynnistynyt vuoden 2025 lopulla, tulee myös edellyttämään muutoksia henkilöstöpalvelujen tehtäviin. Muutoksen tavoitteena on vahvistaa henkilöstöpalvelujen kyvykkyyttä tukea esihenkilötyötä ja sen kehittämistä. Kehittämisalueina ovat mm. osaamisen kehittämisen tukipalvelut, erityisesti ammatillisen osaamisen kehittämisen, johtamisen kehittämisen tukipalvelut, rekrytointipalvelut, työhyvinvoinnin ja työsuojelun palvelut sekä palvelussuhdepalvelut.

Toiminnallisten muutosten aikaansaaminen edellyttää lähes koko henkilöstöpalvelujen, myös HR-kumppanuuspalvelujen, toiminnan ja organisaation arviointia ja tarkistuksia työn organisointiin sekä joiltakin osin myös työ- tai virkatehtävien sisältöihin. Osa muutoksista vaikuttaa sekä työtehtäviin että palkkaukseen. Yksittäisissä tapauksissa on mahdollista myös henkilöstön irtisanomiset, joten työnantaja varautuu myös tuotannollisin perustein irtisanomaan viranhaltijoita tai työntekijöitä tavoiteltavien muutosten toteuttamiseksi.

Henkilöstömuutoksissa käytetään ensisijaisesti muita keinoja kuin irtisanomisia; eläköitymistä, vapaaehtoista siirtymistä toisiin tehtäviin, sekä hyödynnetään henkilöstön normaalia vaihtuvuutta.

Käydyissä yhteistoimintaneuvotteluissa työnantaja on esittänyt, että henkilöstön vähentämistavoitteinen, tuotannollisin perustein tapahtuva irtisanominen voi koskea enintään kolmea henkilöä, sekä tuotannollisperusteisten muutosten kohdistuvan kaikkiaan enintään yhdeksään henkilöön.

Suunniteltujen muutosten edellyttämät

yhteistoimintaneuvottelut aloitettiin 30.3.2026. Kutsu yhteistoimintaneuvotteluihin oli toimitettu henkilöstöä edustaville järjestöille 23.3.2026.

Yhteistoimintaneuvotteluprosessi kesti edellytetyn neljäntoista päivää ja konkreettisia neuvotteluja henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa käytiin 30.3. ja 8.4.2026.

Yhteistoimintaneuvottelujen aikana ovat henkilöstöedustajat voineet lausua käsityksensä esitetyistä toimenpiteistä ja tuoda esille ehdotuksia mahdollisista vaihtoehtoisista toteutuksista. Yhteistoimintaneuvottelut päättyivät 8.4.2026 erimielisenä.

Kuten yhteistoimintaneuvottelujen aloittamista koskevassa aluehallituksen päätöksessä on todettu, on yhteistoimintamenettelyllä pyritty turvaamaan henkilöstön vaikutusmahdollisuudet lain piirissä olevissa työnantajan päätösasioissa. Suunniteltuja muutoksia ja niiden perusteita, vaikutuksia ja mahdollisia vaihtoehtoja on työnantajan näkemyksen mukaan käyty läpi yhteistoimintalain hengen mukaisesti vuoropuhelussa henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa.

Yhteistoimintaneuvotteluiden pöytäkirjat liitteineen ovat salassa pidettäviä (Julkisuuslain 24.1 § 18 k). Pöytäkirjat liitteineen lisätään oheismateriaaliksi ennen aluehallituksen kokousta, jotta aluehallitus voi hyödyntää aineistoa päätöksentekonsa tukena.

Hallintosäännön 41 § kohdan 4 mukaan aluehallituksen tehtävänä on edustaa hyvinvointialuetta työnantajana ja vastata hyvinvointialueen henkilöstöpolitiikasta.

Hallintosäännön 135 § mukaan aluehallitus päättää henkilöstön taloudellisista ja tuotannollisista irtisanomisperusteista sekä lomauttamismenettelyn periaatteista, menettelyn aloittamisesta ja menettelyä koskevasta päätöksenteosta. Edelleen hallintosäännön 139 § mukaan aluehallitus päättää hyvinvointialueen luontois- ja henkilöstöetujen käyttöönotosta (ja niitä koskevista muutoksista). Em. säännösten nojalla on aluehallituksen tehtävänä päättää päättäneiden yhteistoimintaneuvottelujen perusteella tehtävistä toimenpiteistä.

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

henkilöstöjohtaja

Päätöshistoria

114/00.04.00/2026

Aluehallitus 13.4.2026 § 71

§ 71

Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osakkeiden osto ja osakassopimuksen hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Koskela Jaana
Päivärinta Ari

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää

1. hyväksyä liitteenä olevan päivitetyn Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osakassopimuksen luonnoksen ja valtuuttaa konsernipalvelujen johtajan tekemään siihen tarvittaessa muutoksia;
2. hyväksyä tarvittavat Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osakkeen ostot yhtiön osakkaina olevilta hyvinvointialueilta, HUS-yhtymältä, Helsingin kaupungilta tai muilta osakkeenomistajilta, jotta vaadittava 10 % omistusosuus täyttyy;
3. valtuuttaa talousjohtajan allekirjoittamaan osakeostojen kauppakirjat osakkeiden myyjien kanssa ja laatimaan mahdolliset muut osakekauppoihin liittyvät asiakirjat;
4. todeta, että päätös on ehdollinen sille, että osakkeiden hankkimiseen saadaan osakkeiden myyjien omat lainvoimaiset päätökset, ja
5. asettaa osakekauppojen edellytykseksi, että yhtiöön jäävät osakkaat ja yhtiö ovat allekirjoittaneet liitteenä olevan tai tarvittaessa päivitetyn osakassopimuksen.

Käsittely

Jäsenet Stenvall ja Uusitalo poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 14.34.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus**Perustelut**

Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy toimittaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueelle pesula- ja tekstiilihuoltopalveluita. Hyvinvointialueen omistusosuus on tällä hetkellä 1,93 %. Valtioneuvosto on antanut 5.2.2026 eduskunnalle esityksen laiksi julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 2/2026 vp). Esityksellä on tarkoitus toteuttaa hallitusohjelman hankintalakiin liittyvät tavoitteet. Esityksellä tiukennetaan sidosyksiköitä koskevaa sääntelyä, ja tehdään eräitä muutoksia hankintoihin koskeviin muutoksiin.

Sidosyksiköllä tarkoitetaan hankintalain 15 §:n mukaan hankintayksiköstä muodollisesti erillistä ja päätöksenteon kannalta itsenäistä yksikköä, johon hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa. Lisäedellytyksenä on, että yksikkö saa harjoittaa enintään viiden prosentin ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Sidosyksikössä ei myöskään saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa. Hankintayksikön hankintoihin sidosyksiköltä ei sovelleta hankintalakia.

Hankintalakia koskevassa hallituksen esityksessä edellä kuvattua sääntelyä tiukennetaan siten, että hankintayksikön tulisi omistaa sidosyksiköstä vähintään 10 %. Tämän vaatimuksen lisäksi edellytetään edelleen määräysvallan käyttämistä yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa.

Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy keskittyy jatkossa strategiansa ja osakassopimuksensa mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tekstiilihuoltopalveluihin. Yhtiö on edistänyt vapaaehtoisia järjestelyjä korvaavien tekstiilihuoltoratkaisujen löytämiseksi sen kuntaomistajille (pl. Helsingin kaupunki) ja tähän liittyen omistuksesta luopumiseksi. Tämän lisäksi

yhtiössä tulee tehtäväksi omistusjärjestelyjä siten, että kaikilla sote-omistajilla on vähintään 10 %:n osakeomistus yhtiöstä. Tämä edellyttää, että yhtiön nykyiset pääomistajat, eli HUS-yhtymä ja Varsinais-Suomen hyvinvointialue myyvät omaa omistustaan muille sote-omistajille.

Aluehallitus päätti 31.3.2025 § 68 tekstiilipalveluiden hankinnan strategisten periaatteiden ja Puro Tekstiilihuolto Oy:n omistajapoliittisten linjausten hyväksymisen yhteydessä, että tekstiilipalveluita voidaan hankkia kilpailuttamalla ja sidosyksikköhankintana Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:ltä. Suoritetun tekstiilipalvelujen tuotantotapa-analyysin perusteella tekstiilipalveluiden hankintaa painotetaan Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:öön. Päätöksen mukaisesti hyvinvointialueen tulee kasvattaa omistustansa Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:ssä, mikäli hankintalain uudistuksessa sidosyksikköhankintaan liittyvä vähimmäisomistusraja astuu voimaan. Lisäksi hyvinvointialueen tulee arvioida säännöllisesti tekstiilipalveluiden hankintatapoja varmistaakseen hankintojen tehokkuuden.

HUS-yhtymän yhtymähallitus on 2.3.2026 § 32 päättänyt myydä enintään 40 333 Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:n osaketta yhtiön osakkaina oleville hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille yhtiön viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen (vuosi 2024) perusteella lasketulla substanssiarvolla (tällä hetkellä 22,71 euroa osakkeelta). Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue omistaa tällä hetkellä 1 933 kappaletta yhtiön osakkeita. Jotta hyvinvointialue täyttäisi 10 % omistusvaateen (10 000 osaketta), niin uusia osakkeita tulisi hankkia 183 202 eurolla (8 067 osaketta). Aluehallitus valtuuttaa hyvinvointialueen hankkimaan 10 % omistussuuteen tarvittavan osakemäärän uusia osakkeita.

Osakekauppojen edellytykseksi on asetettu, että yhtiöön jäävät osakkaat ja yhtiö allekirjoittavat päivitetyn osakassopimuksen.

Päivitetty osakassopimus

Yhtiön päivitettyä osakassopimusta on valmisteltu em. lähtökohdista syksyllä 2025 yhtiön sote-sektoria edustavien omistajien välillä, joita ovat Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lisäksi HUS-yhtymä, Varsinais-Suomen hyvinvointialue, Helsingin kaupunki, Satakunnan hyvinvointialue, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue, Kymenlaakson hyvinvointialue ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialue.

Osakassopimuksen kohdassa 7 sovitaan, että osakkaat sitoutuvat hankkimaan tarvitsemansa sosiaali- ja terveydenhuollon tekstiilihuoltopalvelut yhtiöltä, paitsi jos yhtiö ei kykene järjestämään tiettyä palvelua tai se olisi kohtuutonta yhtiön kannalta, tai jos yhtiö ei pysty toimittamaan palvelua sopimuksessa tarkemmin kuvatun kokonaistaloudellisen edullisuuden vaatimuksen mukaisesti, taikka muusta painavasta syystä. Koska tekstiilihuoltopalvelujen tuotanto perustuu mittakaavaetuihin ja palveluvolyymiin, on hankintojen keskittäminen tärkeää. Sopimuskirjauksella ehkäistään perusteetonta osaoptimointia.

Kohdassa 8.4 kuvataan hallituksen kokonanon muodostuminen, joka sopimuksessa kytketään ostovolyymiin. Tiivistetysti osakassopimuksen mukaan neljä yhtiön palveluita eniten käyttävää osakasta saavat kukin nimetä yhden hallituksen jäsenen. Lisäksi muut Länsi-Suomen yhteistyöalueelta olevat osakkaat nimeävät yhteisesti yhden hallituksen jäsenen ja muut Etelä-Suomen yhteistyöalueelta olevat osakkaat nimeävät yhteisesti yhden hallituksen jäsenen. Ostovolyymiltaan suurin osakas nimeää hallituksen puheenjohtajan ja toiseksi suurin hallituksen varapuheenjohtajan. Ostovolyymeja arvioidaan edellisen tilikauden ostojen perusteella jälkikäteen.

Lisäksi osakassopimuksen kohdassa 12.1.2 sovitaan siitä, että osakas voi luopua yhtiön palvelujen käytöstä sopimuksessa kuvatun menettelyn mukaisesti ja tarjota osakkeitaan muiden omistajien lunastettavaksi. Osakassopimuksen mukaan lunastushintana on tällöin osakkeen substanssiarvo. Luopuvan osakkaan riskinä on, että muut osakkaat eivät lunasta osakkeita. Lunastusvelvollisuudesta ei toisaalta voida sopia, koska osakkaiden investointikyvykkyys riippuu kulloinkin hyväksytystä investointisuunnitelmasta.

Myyntiprosessin toteuttaminen

Tavoitteena on toteuttaa kevään 2026 aikana järjestelyt, joissa yhtiön osakkaina olevat hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki hankkivat muilta osakkailta yhtiön osakkeita siten, että kunkin osakkaana olevan hyvinvointialueen ja Helsingin kaupungin omistusosuus on vähintään 10 %. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että HUS-yhtymä, Varsinais-Suomen hyvinvointialue ja osakkaina vielä olevat kunnat ja kaupungit sekä yhteisöt myyvät osakkeitaan muille tahoille.

Pyrkimyksenä on, että kevään 2026 aikana pidettävässä yhtiökokouksessa valittaisiin yhtiölle jo uuden osakassopimuksen mukainen hallitus. Alustavasti on suunniteltu, että yhtiökokous pidettäisiin kesäkuussa. Yhtiökokouskutsu tulee antaa vähintään neljä viikkoa ennen yhtiökokousta. Uuden osakassopimuksen olisi perusteltua tulla voimaan, ja osakesiirrot niin ikään merkittynä osakasluetteloon ennen kokouskutsun antamista. Jos esimerkiksi yhtiökokous järjestettäisiin keskiviikkona 17.6.2026, olisi takaraja osakekaupoille, kauppahinnan maksulle ja osakassopimuksen allekirjoittamiselle tiistaina 19.5.2026. Tällöin em. päätöksiä koskevat päätöspöytäkirjat tulisi asettaa nähtäville viimeistään maanantaina 27.4.2026 lainvoimaisuuden saavuttamiseksi kaupantekoon mennessä.

Yhtiö on käynyt keskusteluja osakkaina olevien kuntien, kaupunkien (pl. Helsinki), yhtiöiden ja säätiön kanssa omistuksesta luopumisesta siten, että nämä myyvät osakkeensa jollekin yhtiön osakkaana jatkavalle hyvinvointialueelle, ja myyntiprosessit kaikkien näiden osalta ovat valmistelussa. Tavoitteena on, että luopuvat osakkaat tekisivät tarvittavat myyntipäätökset maaliskuun aikana. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen osalta osakkeiden myyjätahot selviävät huhti-toukokuun aikana.

Toimivalta

Hyvinvointialueen hallintosäännön 42 § mukaan aluehallituksen tehtävänä on päättää yhtiöiden ja muiden yhteisöjen sekä säätiöiden perustamisesta, osakkeiden ja osuuksien ostamisesta ja myymisestä, mikäli osakkeiden ja osuuksien arvo on enintään 10 miljoonaa euroa.

Liitteet

21 Uusi osakassopimus, Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy
19032026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Täytäntöönpano

omistajanohjaustoimintojen johtaja, taloussuunnittelupäällikkö

Päätöshistoria

Aluehallitus 31.03.2025 § 68

§68

Tekstiilipalveluiden hankinnan strategisten periaatteiden ja Puro Tekstiilihuolto Oy:n omistajapoliittisten linjausten hyväksyminen

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää että tekstiilipalveluiden hankinnan strategiset periaatteet ovat seuraavat:

1. hyvinvointialue hankkii tekstiilipalveluita ostopalveluna kokonaistaloudellisesti edullisimmalla tavalla ja

2. kokonaistaloudellista edullisuutta arvioidaan hintatehokkuuden, palvelujen toimitusvarmuuden sekä poikkeusolojen varautumisen kautta.

Lisäksi aluehallitus päättää todeta, että

1. tekstiilipalveluita voidaan hankkia kilpailuttamalla ja sidosyksikköhankintana Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:ltä,

2. tekstiilipalvelujen tuotantotapa-analyysin (oheismateriaali) perusteella tekstiilipalveluiden hankintaa painotetaan Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:öön,

3. hyvinvointialue hankkii tekstiilipalveluita kilpailuttamalla silloin, kun se on kokonaistaloudellisesti kannattavampaa tai mikäli Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy ei kykene toimittamaan palvelua,

4. hyvinvointialueen tulee kasvattaa omistustansa Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:ssä, mikäli hankintalain uudistuksessa sidosyksikköhankintaan liittyvä vähimmäisomistusraja astuu voimaan ja

5. hyvinvointialue arvioi säännöllisesti tekstiilipalveluiden hankintatapoja varmistaakseen hankintojen tehokkuuden.

Käsittely

Kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja Westerholm saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.44.

Varajäsen Koskinen saapui kokoukseen tämän asian käsittelyn aikana klo 11.51. Varajäsen Koskiselle myönnettiin läsnäolo- ja puheoikeus myös ajalle, jolloin hänen sijaistamansa varsinainen jäsen (puheenjohtaja) Laiho on läsnä kokouksessa.

Käsittelyn aikana puheenjohtaja Laiho ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Jäsen Laakso kannatti puheenjohtaja Laihon tekemää ehdotusta.

Puheenjohtaja rajasi keskustelun koskemaan pelkästään asian jättämistä pöydälle.

Kun pyydettyjä puheenvuoroja ei enää ollut ja asian jättämistä pöydälle ei voitu hyväksyä yksimielisesti, totesi puheenjohtaja, että asiasta suoritetaan äänestys.

Niiden, jotka kannattivat asian käsittelyn jatkamista, tuli äänestää "JAA". Niiden, jotka kannattivat puheenjohtaja Laihon tekemää esitystä asian jättämisestä pöydälle, tuli äänestää "EI".

Suoritetussa äänestyksessä asian käsittelyn jatkaminen sai 12 JAA-ääntä ja puheenjohtaja Laihon esitys asian jättämisestä pöydälle 4 EI-ääntä. Yksi jäsen oli poissa.

JAA-äänien antoivat 2. varapuheenjohtaja Rehn-Kivi ja jäsenet Hukari, Juvonen, Kokko, Lassus, Myllyniemi, Pajuoja, Pelkonen, Piirtola, Räsänen, Sahiluoma ja Wickström.

EI-äänien antoivat puheenjohtaja Laiho ja jäsenet Laakso, Uusitalo ja Vehmanen.

Koska asian käsittelyn jatkaminen oli saanut nimenhuutoäänestyksessä eniten ääniä, totesi puheenjohtaja, että asian käsittelyä jatketaan.

Asian käsittelyn aikana pidettiin kokoustauko klo 12.09-12.10. Puheenjohtaja Laiho poistui kokouksesta kokoustauon alettua klo 12.09. 2. varapuheenjohtaja Rehn-Kivi toimi kokouksen puheenjohtajana tästä eteenpäin kokouksen loppuun saakka.

Tämän asian käsittelyn jälkeen pidettiin kokoustauko klo 12.10-12.18.

Tukipalvelujohtaja Ojaniemi poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 12.10.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Selostus

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella käytettävät tekstiilit voidaan jakaa neljään (4) eri osioon:

1. työvaatteet,

2. potilastekstiilit,
3. vuokramatot
4. käsipyyheannostelijat/rullat.

Vuonna 2024 näihin kaikkiin tekstiileihin käytettiin 3,6 M€. Työvaatteet ja potilastekstiilit kattavat kokonaisuudesta n. 80 %. Toimittajina on tällä hetkellä kuusi (6) eri toimijaa, joista yksi toimija on markkinoilla hallitseva.

Tekstiilien vaatimukset sosiaali- ja terveydenhuollon ympäristössä poikkeavat tavallisista tekstiileistä. Tekstiileiden on kestettävä korkeita lämpötiloja, jotta ne saavuttavat infektioturvallisuuden edellyttämän hygieniatason. Tekstiilien on myös kestettävä kovaa kulutusta ja jatkuvaa pesua ja käytettyjen pesuaineiden, kankaiden ja kangasvärien tulee olla vaadittujen standardien mukaisia. Tekstiilitoimittajan on pystyttävä reagoimaan välittömästi äkillisesti kasvaneeseen kysyntään esimerkiksi epidemioiden (mm. vatsataudit, influenssa, korona) aikana.

Hyvinvointialue on arvioinut tekstiilipalveluiden tuotantotapaa (ks. liite) ja arvioinnin perusteella hyvinvointialueelle olisi kokonaistaloudellisesti edullisinta keskittää hankintaa Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:öön, jonka osakas Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on.

Tekstiilipalveluiden nykyisiä hankintasopimuksia on erääntymässä ja sopimukseen liittyy hinnankorotuspaineita. Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy:lle on asetettu tavoitteet tuottavuuden merkittävästä parantamisesta, jolla varmistetaan yhtiön palvelujen hinnoittelun säilyminen kilpailukykyisellä tasolla.

Puro Tekstiilipalvelut Oy:n potilas- ja työvaatetekstiilit ovat täyttäneet terveydenhuollon toiminnan vaatiman korkean hygieniatason ja olleet infektioturvallisia erilaisten epidemioidenkin aikana. Tekstiilit on suunniteltu kestämaan korkeita pesulämpötiloja ja kulutusta, jota edellytetään terveydenhuollon tekstiileiltä. Epidemiapiikit ovat hankalasti ennustettavia ja ne tuovat paineen tekstiilihuoltopalvelujen poikkeavaan kasvuun. Puro Tekstiilipalvelut Oy on pystynyt vastaamaan äkillisesti kasvaneisiin tarpeisiin joustavasti ja hyvin. Kokonaistaloudellisuuden perusteella ehdotetaan, että

työvaatteiden ja potilastekstiilien hankinnoissa lisätään Puro tekstiilit Oy käyttöä.

Tavoitteena on, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue säilyttää mahdollisuutensa toimia sekä markkinaehtoisten toimijoiden että in-house -toimija Puro tekstiilihuoltopalvelut Oy:n kanssa. Näin Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pystyy valitsemaan kustannustehokkaimman ja laadukkaimman kumppanin eri tekstiililajeille sekä säilyttämään tarvittaessa mahdollisimman laajan tekstiilipalveluiden tuottajaverkoston.

Tämän esityksen mukaisen toiminnan mahdollistaminen edellyttää Puro Tekstiilipalvelut Oy:n osakkuuden kasvattamista, mikäli hankintalain uudistuksessa sidosyksiköhankintaan liittyvä 10 prosentin vähimmäisomistusraja astuu voimaan. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen omistus yhtiössä on nykyisin 2 prosenttia ja alustavien osakaskeskusteluiden perusteella omistukset pystyttäisiin tarvittaessa tasapainottamaan osakkaiden välisillä osakekaupoilla.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 45, § 46, § 47, § 48, § 49, § 50, § 51, § 52, § 53, § 54, § 55, § 56, § 57, § 58, § 59, § 60, § 61, § 62, § 63, § 64, § 65, § 66, § 67, § 68, § 69, § 70

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hyvinvointialuelain 141 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 71

Oikaisuvaatimus

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen.

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuus- että tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Muutoksenhakuviranomainen

Oikaisuvaatimus tehdään aluehallituksen ja lautakunnan sekä niiden jaoston ja alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 15.00 mennessä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on julkaistu, ei oteta lukuun oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai

arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen, ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä klo 15.00 mennessä.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siinä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero
- jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen:

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamo
PL 33
02033 LÄNSI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE

Sähköposti: kirjaamo@luvn.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 09.00–15.00.